

چکیده

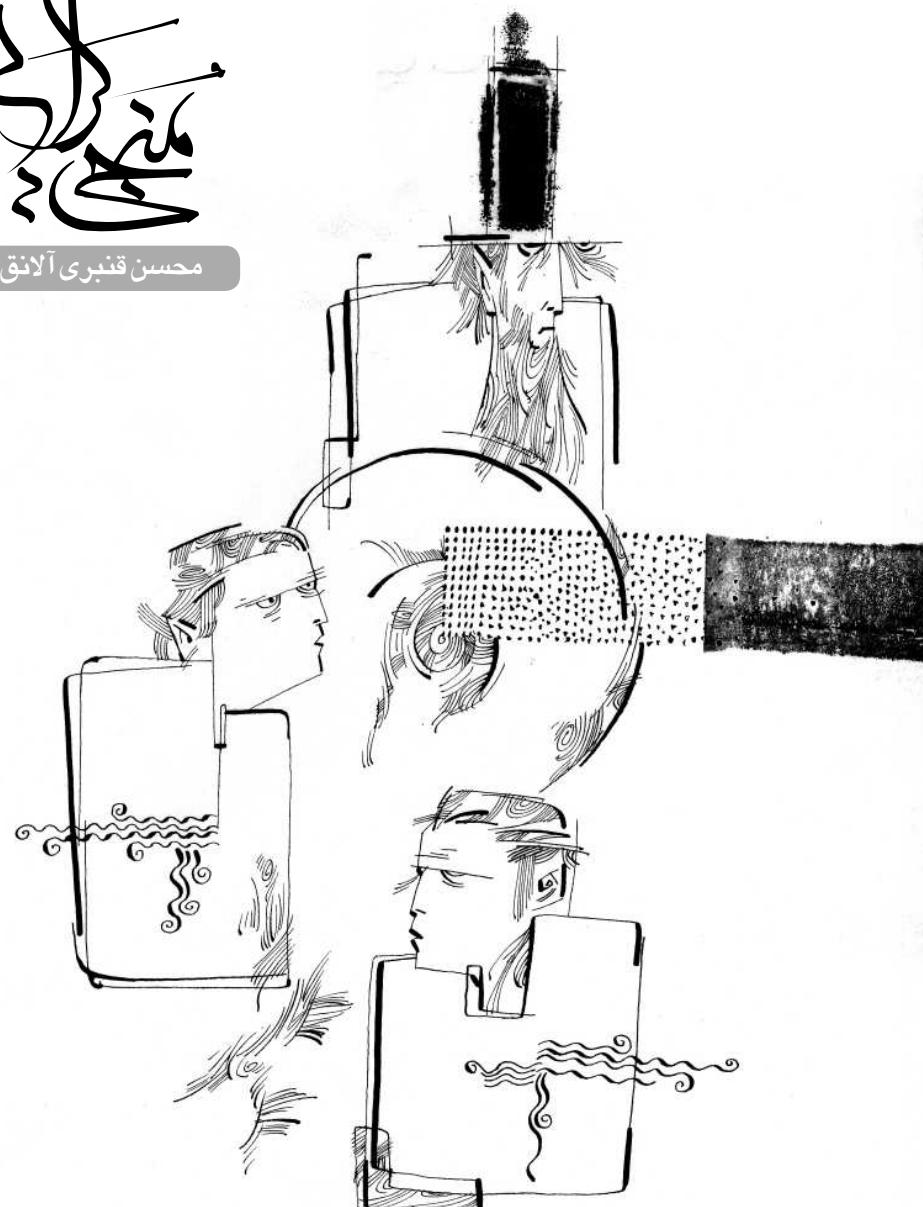
تأثیرگذاری اندیشه‌های اسطوره‌ای در شکل‌بندی اذهان بشر، عمری به درازای حیات جمعی انسان بر روی زمین دارد. اسطوره به لحاظ داشتن نیمنگاهی به طبیعت و نگاهی دیگر به فراتبیعت، فزاینده‌ترین نقش را در زندگی انسان داشته است. مطالعه کنش‌های شهروندان جهانی معاصر، باورمندی بشر آخرالزمان را در اوج مدنیت مدرنیته به نوعی از اندیشه‌های اسطوره‌ای نشان می‌دهد.

مسیحیت صهیونیستی، آمیزه‌ای از باورهای طبیعی و فراتبیوعی است که معطوف به قدرت و منعطف از قدرت بودن ویژگی آن به شمار می‌رود. اوتوپیای قدرت برتر در این جنبش بسیار رنگین بوده و از اهدافی است که وسیله‌های متوجه را برای رسیدن به خود توجیه می‌کند. برای فهم این جنبش، ناگزیریم ضمن کندوکاو مقاومتی چون بنیادگرایی، پروتستانتیزم و اسطوره‌گرایی مغرب زمینیان، به جریان شناسی آن از پس زمینه تاریخی تا شکل‌گیری و فربه شدن در بافت غرب مدرن و اندیشه انسان غربی پردازیم.

باورهای هفت گانه هوداران این جنبش به مباحث سیاسی- دینی معطوف به آخرالزمان و تلاش برای عملیاتی سازی آن باورهای اساطیری، این گروه را به تهدیدی جدی برای صلح و امنیت جهانی تبدیل کرده و تقابل آن را با جهان اسلام در حوزه باورها و کارکردها به طور روز افزون نمایان کرده است.

اسطوره صلیبیتی میمیکی دنکار

محسن قنبری آلانق

واژگان کلیدی

اسطوره، صهیونیسم مسیحی، بنیادگرایی، پروتستانتیزم، آرمادگون، کتاب مقدس، عیسی، پولس، امریکا، مبلغان انگلیلی، هزاره‌گرایی، اسرائیل، فلسطین، امام مهدی، علامه ظهور، خد مسیح، آخرالزمان و منجی گرایی.

مقدمه

واقعیت به نفع خود زده است. این اسطوره‌ها، با واقعیت همراه شده‌اند و می‌توانند تأثیرگذار باشند و جهان را به آشوب کشند و خود بر سریر قدرت بنشینند و در آرزوی نیرویی فزاینده باشند.

اساطیری که در عصر جدید پدید می‌آیند، ویژگی مشترکی دارند که می‌توان آن را «اساطیر معطوف به قدرت و منعطف از قدرت» نامید؛ معطوف به قدرت از این جهت می‌نماید که همواره هدف اصلی فعالیتهای این گروه‌ها، رسیدن به قدرت بیشتر بوده است، منعطف از قدرت نیز به این دلیل می‌نماید که قدرتها برای اعمال هژمونی^۲ خویش بر سرتاسر دهکده جهانی^۳ و توجیه این اعمال خویش در اذهان عمومی، از اسطوره بهره می‌گیرند. هدف ما شناساندن اسطوره‌ای بر جسته در سال‌های اخیر است که هر دو صفت معطوف و منعطف بودن از قدرت را در خود دارد؛ اسطوره پایان تاریخ فوکوپاما، برخورد تمدن‌های ساموئل هانتینگتون، نظام نوین جهانی و جهانی‌سازی بوش پدر، مبارزه با تروریسم بوش پسر به دنبال حادث ساختگی بازدهم سپتامبر ۲۰۰۱ و از همه مهم‌تر، اسطوره جنبش صهیونیسم مسیحی. در این مقاله به بررسی جنبه‌های متفاوت این جنبش می‌پردازیم و استفاده ابزاری از مفاهیم دینی چون امدادگرایی، رستگاری، امت برگزیده، جنگ خیر و شر آرماگدون، آزادی جهان از ظلم و فساد و زمینه‌سازی برای آمدن دوباره مسیح را بررسی خواهیم کرد.

موضوع «اسطوره صهیونیسم مسیحی»^۱ در نگاه اول معمانگونه^۴ به نظر می‌رسد. بسیاری معتقدند که بر اساس تقسیم‌بندی دوران‌های تاریخی به اسطوره، فلسفه و علم، عصر اساطیر به دوران پیش از فلسفه مربوط می‌شود که بشر همواره در اوهام و ایده‌پردازی‌های ذهنی خویش اسیر بوده و از واقعیت زندگی، تعریفی و هم‌آمیز داشته است. انسان اسطوره‌ای با اعتقاد به خدایان و رب‌النوع‌های گوناگون، بدون استفاده از علم و عقل، همه چیز را به گونه‌ای در پیوند با آسمان می‌دانست. اما آیا ممکن است تاریخ بشر حرکت قهقهایی به خود بگیرد و قرن ۲۱ در اوج توسعه و مدنیت خویش به دوران اساطیر بازگردد؟ در این صورت، اسطوره صهیونیسم مسیحی به چه معناست؟

به باور ما، صهیونیسم مسیحی جنبشی می‌نماید که با خارج شدن مسیحیت از مسیر راستین خویش و پیدایش پروتستانیزم تولد یافته و با استفاده ابزاری از مفاهیم دینی مانند «منجی گرایی» و دخالت انگیزه‌های سیاسی و گسترش ابرقدرتی چون امریکا بازور شده است. اسطوره، ترکیب ذهنی اعضای چند موجود با هم‌دیگر و آفرینش موجودی جدید است که بدان باور می‌یابند. این جنبش نیز معجونی از موجوداتی به نام مسیحیت، بهودیت و صهیونیسم است که موجود جدیدی به نام صهیونیسم مسیحی را ساخته و برای رسیدن به هدف‌های اسطوره‌ای خویش، دست به تغییر

کسب قدرت فزاینده و توسعه آن در بخش‌های گوناگون سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی، به صورت یک اصل برای بازی‌گران عرصه بین‌الملل و رهیافت رئالیسم به شمار می‌رود. لازمه کسب قدرت، گاه ایجاد واسطه‌ای است که به وسیله آن اعمال قدرت و توسعه آن، در نظر عامه توجیه‌پذیرتر و مقبول‌تر می‌نماید. جنبش صهیونیسم مسیحی از جنبش‌هایی است که ساخته و پرداخته قدرت‌های بزرگ بوده و حلقه میان آنها در اعمال قدرت به شمار می‌رود. این جنبش، کارکردی قدرت محور دارد و وسیله رسیدن به آن، مفاهیم پذیرفته شده در نزد اذهان عمومی است. موعودگرایی، آموزه نجات، جنگ جهانی خیر و شر در پایان دوران و آزادسازی جهان از بیوغ خشونت و استبداد، از مفاهیمی هستند که صهیونیسم مسیحی از آنها برای آسان‌تر رسیدن به اهداف و منافع خویش باری می‌جوید.

با نگاهی به چگونگی پیدایش و کارکرد این جنبش، درستی مطلب بالا تصدیق خواهد شد. از این‌رو، لازم است سه واژه کلیدی «بنیادگرایی»، «پروتستانتیزم» و «اسطوره‌گرایی» که در فهم جنبش صهیونیسم مسیحی تأثیرگذار به شمار می‌رود، توضیح داده شود.

الف) بنیادگرایی

بنیادگرایی از ریشه لاتین «Fundamentalism» به لحاظ لغوی، به پیروی سرسختانه از هر نظر با اصول بنیادی گفته می‌شود و در اصطلاح، به جنبشی در پروتستانتیزم امریکایی اشاره دارد که در اوایل قرن بیستم (۱۹۲۰ - ۱۹۲۵ میلادی) در واکنش به مدرنیسم به‌پا خاست. پروتستان‌ها تأکید داشتند ظاهر کتاب مقدس هم در امور مربوط به ایمان و اخلاق حجت به شمار می‌آید و هم به عبارات تاریخی دقیق آن می‌توان استناد نمود که اساس باور دینی مسیحی در آموزه‌های نظری خلقت گیتی، بکرزایی، معاد جسمانی، کفاره به وسیله مرگ فدیهوار مسیح و بازگشت دوباره او نهفته است.^۵

واژه «بنیادگرایی» نخستین بار درباره پروتستان‌های امریکایی به کار برده شد. ایشان با انتشار جزو‌هایی به نام «Fundamentals» خود را بنیادگرای خواندند. مسیحیت انگلی که نام دیگری برای بنیادگرایان است، در دهه دوم قرن بیستم به جریانی سیاسی و دینی در برایر اصول و آموزه‌های مدرنیسم تبدیل شد. مهم‌ترین آموزه‌های بنیادگرایی دینی مسیحی در امریکا عبارت بودند از:

۱. متن و الفاظ کتاب مقدس به همان‌گونه می‌نماید که خداوند فرستاده است. این عقیده با باورهای رایج مسیحیان امروز که کتاب مقدس را نوشته حواریون و رسولان، پس از به صلیب کشیده شدن عیسیٰ می‌دانند، تعارض دارد؛

۲. مبارزه با الهیات مدرن و هرگونه اقدام برای سکولاریزه کردن جامعه مسیحی؛

۳. زندگی تحول‌یافته با شخصهای معنویت، رفتارهای اخلاقی و تعهداتی شخصی، مانند قرائت کتاب مقدس، دعا و نیایش، تعصب به مسیحیت و مأموریت‌های دینی.^۶

بنیادگرایی مسیحی که در برایر مدرنیسم شکل گرفت، همه مظاهر مدرن را طرد کرد و کوشید تا جمودی خاص بر ظاهر تحریف شده کتاب مقدس داشته باشد. به عبارت دیگر، بنیادگرایان مسیحی گروهی قشرگرایند که با پیشرفت علوم مادی و به ظاهر متضاد با کتاب مقدس مخالفند. با این‌که بنیادگرایان امروز با بنیادگرایان اولیه تفاوت اساسی دارند، رخدادهای بین‌المللی و پیش‌گویی حوادث آینده را بسان بنیادگرایان نخستین، با تأکید بر کتاب مقدس تفسیری ظاهری می‌کنند. برخی از مستشرقان و به پیروی از آنها روش‌نفکران مسلمان غرب‌زده، این واژه ارتتعاجی را در مورد گروههای اسلامی به کار می‌برند که برای مبارزه با غرب به اوج بیداری رسیده‌اند و دست به قیام و مقاومت در برایر نمودهای تمدن غرب زده‌اند. امروزه اسلام‌گرایان که با اسلام سیاسی به مبارزه با امپریالیسم نو اقدام می‌کنند، بنیادگرایان مترجم شمرده می‌شوند. نویسنده‌گانی چون ساگال و دیویس تلاش کرده‌اند از بنیادگرایی به مثابه یک مقوله تحلیلی استفاده نمایند و سه ویژگی عمدۀ را برای آن برشمایرند تا همه قسم بنیادگرایی از جمله بنیادگرایی اسلامی را شامل شود:

به باور ما،
صهیونیسم مسیحی
جنبشی می‌نماید که با
خارج‌شدن مسیحیت
از مسیر راستین
خویش و پیدایش
پروتستانتیزم تولد
یافته و با استفاده
ایزاری از مفاهیم دینی
مانند «منجی‌گرایی»
و دخالت انگیزه‌های
سیاسی و گسترش
ابرقدرتی چون امریکا
بارور شده است.

برای جنبش‌های اسلامی که از اصول و بنیان‌های دینی خود دفاع می‌کنند، اصول‌گرایی به معنای پای‌بندی به مسلمات دین اسلام و استفاده از مظاهر تمدنی دنیوی است، تا جایی که به اصول و ارزش‌های دینی آسیبی نرساند.

ب) پروتستانتیزم

نظره اولیه صهیونیسم مسیحی، هژمن با پدیدار شدن جنبش اصلاح دینی مارتن لوثر در قرن شانزدهم، بسته شد. واژه پروتستانتیزم از ابتکارات مجمع دوم اشپایپر^۱ در فوریه سال ۱۵۲۹ است. در این مجمع، تصمیم گرفتند به مدارا و تساهل با بیرون لوتر در آلمان پایان دهند. در آوریل همان سال، شش تن از شامزادگان آلمان با همراهی مردم چهارده شهر، ضمن دفاع از آزادی اندیشه و حقوق اقلیت‌های دینی، به این تصمیم سرکوب‌گرانه اعتراض کردند. اصطلاح پروتستانتیزم از این اعتراض گرفته شده است. از این‌رو، «کاربرد اصطلاح پروتستان (معترض) در مورد افراد یا حوادث پیش از آوریل سال ۱۵۲۹ که پدیدآورندگان نهضت اصلاح‌گرایی پروتستانی بودند، تا حدی نادرست است».^۲ هرچند نهضت اصلاح دینی نیز خود از عوامل بسیاری متأثر بوده است. برای نمونه، آیسستر مک گرات^۳ در کتاب در آمدی بر اندیشه اصلاح دینی استدلال می‌کند که دو جریان فلسفه مدرسي^۴ قرون وسطاً و اوج‌گیری اومانیسم هم‌گام با عصر نوزایی غرب، در پیدایش نهضت اصلاح دینی بیشترین تأثیر را داشته‌اند.

چنان که گفتیم، تبار جنبش بزرگ مسیحیان یهودی در اصل به جنبش «اصلاح دینی» در اروپای قرن شانزدهم برمی‌گردد. از این جنبش معمولاً به «رساختیز عربی» یا یهودی تعبیر می‌شود؛ به گونه‌ای که نگرش‌های جدید به گذشته، حال و آینده یهودیان از آن نشأت می‌گیرد. امروزه دیگر کسی یهود را سزاوار لعن نمی‌داند و آنان را سرکش و قاتلان حضرت عیسی مسیح^۵ بر نمی‌شمارد.

پس از قرن شانزدهم و اصلاح دینی، اختلاف عمیق فکری میان دو شاخه مسیحیت سنتی (کاتولیک) و مسیحیت جدید (پروتستان) پدید آمد. پروتستانیزم در اروپا سرآغاز بزرگ‌ترین انحراف در دین مسیحیت بود. مارتن لوثر،^۶ رهبر جنبش اصلاح دینی، در زندگی خود بسیار تأثیرپذیر از کتاب عهد قدیم (تورات) بود. وی سعی می‌کرد تفسیری از کتاب عهد جدید (انجیل) بیاورد که برابر با نظریه‌های تورات باشد - در حالی که انجیل باید تورات را تفسیر کند، نه بالعكس. این مسئله در زمان خود لوتر نیز سر و صدای بسیاری ایجاد کرد. لوتر در کتاب خود به نام مسیح یک یهودی، زاده شد (۱۵۲۳ میلادی) نوشت:

یهودیان، خویشاوندان خداوند ما (عیسی مسیح)

هستند و برادران و پسر عموهای اویند. روی سخنم با کاتولیک‌هاست. اگر از این که مرآ کافر بنامید خسته شده‌اید، بهتر است مرایهودی بنامید.^۷

اساسی‌ترین اختلاف میان کاتولیک‌ها و پروتستان‌ها، شیوه برداشت آنان از یهود و عمل کردشان بود. بنابر باور کلیسا کاتولیک، دوران «امت یهود»

۱. طرح کنترل بدن زنان؛
۲. شیوه‌ای کار سیاسی برای رد کثیرتگرایی؛
۳. حمایت قاطع از ادغام دین و سیاست به منزله ابزاری برای پیش‌برداهداف.^۸

بابی سعید پس از نقل این ویژگی‌ها به نقد و بررسی آنها می‌پردازد و در نهایت چنین جمله‌بندی می‌کند که نمی‌توان این ویژگی‌ها را مخصوص

بنیادگرایی دانست، بلکه این ویژگی‌ها عام و کلی به نظر می‌رسند:

یکم. حکومت‌های گوناگونی همچون حکومت رضاخان در

ایران و آتاتورک در ترکیه به کشف حجاب زنان دست زدند.

همچین قانون‌های منع حجاب در برخی از کشورهای مدعی

دموکراسی و آزادی، مانند کشور فرانسه که از ورود زنان

با حجاب به مدرسه‌ها و محل کار جلوگیری می‌نمایند، به نوعی

کوشش‌هایی برای نظارت بر بدن زنان به شمار می‌روند. از

این‌رو، این مورد از ویژگی‌های انحصاری بنیادگرایی نیست.

دوم. جزم‌اندیشی و نپذیرفتن کثیرتگرایی تنها از ویژگی‌های

بنیادگرایان نیست. به تعییر بابی سعید، جزم‌اندیشی در تمام

امور زندگی امروز و در سیاری از مکتب‌ها مشاهده می‌شود.

اساساً نگاه غرب از برتری تکنولوژیک، اقتصادی و نظامی

خود به شرق به ویژه کشورهای اسلامی، همین‌گونه

نوجیه می‌پذیرد. ادعای سردمداران امریکا که در دنیا یا

افراد با ما هستند یا بر ضد ما، حاکی از نگاه مطلق به خود

و عقب‌ماندگی و نافرهیختگی دیگران است. امریکا تلاش

می‌کند با اجرای پروژه‌های گوناگون همچون جهانی شدن

و طرح خاورمیانه بزرگ، مطلق‌اندیشی خود را در عرصه‌های

سیاسی (دموکراسی‌سازی امریکایی)، اقتصادی (سرمایه‌داری

غربی)، اجتماعی و فرهنگی به تمام دنیا از جمله کشورهای

مسلمان‌نشین خاورمیانه اعمال کند.

سوم. روند سکولاریزاسیون و تفکیک دین از سیاست

و به تعییر دیگر، جدایی حوزه عمومی از حوزه خصوصی،

فرآیند دوره مدرن غرب است که با این قرائت توانست دین

را به حوزه فردی منحصر کند و عرصه سیاست را با آزادی

لجام‌گسیخته و رها از هر قید دینی و اخلاقی در پیش گیرد.

روشن است تفکیک بدین معنا با آموزه‌های کلیسا (حاکمیت

کلیسا بر غرب در قرون وسطاً) و همچنین با اصول پس‌امدرن

سازگار نیست.^۸

لذا این سه ویژگی که برای بنیادگرایی بر شمرده‌اند، به این مورد منحصر

نیست و شامل گروههای دیگر، دولتها و ادیان گوناگون نیز می‌شود. همواره

در عرف سیاست به کسانی «بنیادگرای» می‌گویند که قائل به ظاهر کتاب

مقدس بدون استفاده از عقل و دانش هستند و از آن تفاسیر قشری دارند.

مسیحیان صهیونیست از مصدقه‌های بارز این تفکر هستند. واژه مناسب

به پایان رسیده و پروردگار برای مجازات یهودیان به علت کشتن مسیح، آنان را از فلسطین به بابل تبعید کرده است. کلیسای کاتولیک پیش‌گویی درباره بازگشت یهود را بازگرداند آنان از بابل توسط کورش پادشاه ایران می‌دانست، ولی جنبش اصلاح پروتستان با مطرح کردن آیین «خود کشیشی» و طرد قرائت واحد کلیسا از متون دینی مقدس، به نوعی پلورالیسم دینی انجامید که یهودیان در کنار آنان به رسمیت شناخته شدند و قدرت فراوانی یافتد. پروتستان‌ها، یهودیان را قوم برگزیده دانستند و عهد قدیم را مرجع اصلی اعتقادات خویش به شمار آورند.^{۱۵} هدف لوتر هدایت یهودیان به آیین پروتستان بود، ولی در عمل، مسیحیان جذب یهودیان شدند و بر هواداران یهود روز به روز افزوده شد. لوتر بعدها در کتاب دیگر خود به نام دروغ‌گویی‌های یهود (۱۵۴۴ میلادی) نفرت خود را از یهودیان بیان کرد و خواهان اخراج آنان از آلمان شد.

ج) اسطوره‌گرایی غرب

اندیشه اسطوره‌ای همواره میان غربی‌ها حتی پس از گذر از قرون وسطاً و رسیدن به خرد مدرنیته، وجود داشته است. کریستف کلمب معتقد بود سفرهای او بخشی از ستاره‌یوی هزاره مسیحایی است که نهایتاً به آزادی قدس از دست مسلمانان و بازسازی معبد خواهد انجامید. امریکا از اولین روزهای کشف قاره امریکا تا امروز که نظم نوین جهانی و جهانی‌سازی مطرح شده، در اندیشه اسطوره‌ای و غیرواقع‌بینانه خویش گرفتار است و جهان را به سوی آینده‌ای مجازی پیش می‌برد که نظرات بر آن در دستان ایالات متحده است. کلمب در پکی از تأثیف‌های خود به نام پیش‌گویی‌ها می‌نویسد:

او به ملکه ایزابل گفته است طلاحای را که در سرزمین جدید می‌باشد، برای بازسازی هیکل سلیمان اختصاص خواهد داد تا این معبد به کانون کره زمین تبدیل شود.^{۱۶}

در واقع، می‌توان سرچشمۀ اسطوره‌گرایی مسیحی را اصل الهیات تثلیثی مسیحیت دانست. نگاه اسطوره‌ای به عیسی، پذیرفتن مقام الوهیت برای او و پسر خداوند خواندنش، به عقیده بیشتر مؤمنان مسیحی درست به نظر می‌رسد. کسانی مثل آرچیبالد رابرتسون^{۱۷} تلاش کرده‌اند تا با استناد به آنجلیار باره و دیگر متون موجود از صدر مسیحیت، اجتماعی بودن الوهیت عیسی را زیر سؤال ببرند و دلیل‌هایی بر تاریخی بودن وی بیاورند که بر انسان بودن عیسی دلالت می‌کند.^{۱۸} با وجود این، عمدۀ مسیحیان بر این گونه شخصیت اسطوره‌ای عیسی اصرار می‌ورزند.

همان گونه که اشاره شد، اندیشه اسطوره‌ای بر سرتاسر زندگی غرب سایه افکنده است. در دوران نو زایی و از همان ابتدای شکل‌گیری پروتستانیزم، گونه‌ای نگاه اسطوره‌ای به لوتر، رهبر جنبش اصلاح دینی، در آلمان شکل گرفت تا او را منجی مردم از سلطط کلیسا معرفی کنند. اوانیسته‌هایی که تأثیر فزایندما بر نهضت اصلاح دینی داشتند، این نهضت به رهبری لوتر را تحت الهام و هدایت الهی می‌دانستند.^{۱۹} صهیونیسم مسیحی که خود از اسطوره‌هایی چون نژاد برتر، زمینه‌سازان عصر مسیح، آماده شدن برای جنگ نهایی مقدس و کمک به استقرار دولت اسرائیل در سرزمین موعود از نیل تا فرات برآمده، تلاش می‌کند تا با شناسایی کانون‌های قدرت در جهان و نفوذ در آنها، به اساطیر خویش تحقق عینی بخشد و با کسب قدرت و اعمال هژمونی بر جهان، طرح‌ها و ایده‌هایی را عرضه کند که منافع مشترک قدرت‌های بزرگ و اسرائیل را برآورده سازد.

پس‌زمینه تاریخی صهیونیسم مسیحی

همواره به مسیحیت از قرن اول تا سوم میلادی از دریچه یهود نگریسته می‌شد. یهودیان به مسیحیان اجازه نمی‌دادند از دین جدید پیروی کنند تا این که در قرن سوم، فعالیت‌های ضد یهودی پولس به رهایی مسیحیان از جنگال یهودیان انجامید. پیروزی آیین مسیحیت بولسی به ظهور روحیه جدیدی در قرن سوم و چهارم منجر شد؛ روحیه‌ای که کلیسا را برآن داشت تا خود را «اسرائیل جدید» بنامد و جانشینی قوم

همواره در عرف
سیاست به کسانی
«بنیادگر ا» می‌گویند
که قائل به ظاهر کتاب
مقدس بدون استفاده از
عقل و دانش هستند و از
آن تفاسیر قشری دارند.
مسیحیان صهیونیست
از مصدقه‌های بارز
این تفکر هستند. واژه
مناسب برای جنبش‌های
اسلامی که از اصول
و بنیان‌های دینی
خود دفاع می‌کنند،
اصول‌گرایی به معنای
پای‌بندی به مسلمات
دین اسلام و استفاده
از مظاهر تمدنی دنیوی
است، تا جایی که به
اصول و ارزش‌های
دینی آسیبی نرساند.

متفسکران لیبرال اروپایی داشته‌اند.^{۲۲} در واقع، پیوندهای اولیه مسیحیان با یهودیان که هسته ابتدایی جنبش صهیونیسم مسیحی را شکل می‌دهد، در پایان قرن پانزدهم و ابتدای قرن شانزدهم رخ داد.

یهودیان با شروع عصر نو زایی در ابتدای قرن شانزدهم فرصت بیشتری برای نشان دادن خویش یافتن و خود را «مسیحیان جدید» نامیدند. به اعتقاد آنان با آمدن مسیح در ابتدای هزاره خوش‌بختی، تاریخ الهی نیز به زودی آغاز خواهد شد. از این‌رو، در میان الهیون و متفسکران مذهبی، تفسیرهای جدیدی از کتاب دانیال (عهد عتیق) و مکافهنه یوحننا (عهد جدید) صورت گرفت. به تصور مسیحیان جدید، روی‌آوردن یهودیان به مسیحیت و ظهور دوباره قبیله‌های ناپدید شده اسرائیل، آخرین گام‌های پایان تاریخ بشر است. از این‌رو، حادث بزرگی همچون بازگشت یهود به سرزمین صهیون، بازسازی معبد و تأسیس دوباره حکومت خداوند بر زمین در اورشلیم را به این امر مربوط دانستند به این ترتیب، مسیحیان یهودی که باور داشتند فوارسین هزاره نزدیک است، یهودیان را شریکانی پنداشتند که برای پدید آوردن حادث بزرگ پیش از آمدن حضرت مسیح^{۲۳} از آنان بنیاز نیستند. بنابراین، همکاری و هم‌گرایی هرچه بیشتر این دو آین، خاستگاه دینی عمیقی دارد که از تحریف تورات و انجیل و تبلیغ آن سرچشمه می‌گیرد.

تفکر بنیادگرایانه صهیونیسم مسیحی، بسیار کهن‌تر از دولت مدرن اسرائیل و حتی جنسن صهیونیست یهودی وجود داشته است. چنان‌که اشاره شد، باور شدن عقاید این جنبش به قرن‌های پس از ترجمه کتاب مقدس به زبان بومی برمنی گردد که آن را خارج از سلسه‌مراتب کلیسا در دسترس مردم قرار دادند تا آن را بخوانند و پیغام‌های آن را دوباره تفسیر کنند. طرح تأسیس دولت یهودی در فلسطین، در گفتارها و نوشتارهای رهبران پرووتستان در قرن هفدهم رسمیت یافت.

از قرن نوزدهم، مسیحیان پرووتستان این طرح‌ها را به صورت روایتی پیش‌داورانه در برابر پیش‌گویی‌های کتاب مقدس و تأسیس چنین دولتی آورند. لور آنتونی آشلی کوپر،^{۲۴} صهیونیست بزرگ انگلیسی نخستین بار گفت:

فلسطین کشوری بدون ملت برای ملتی بدون کشور است.

بعدها صهیونیست‌های یهودی با الهام از سخن کوپر این شعار را برای خود قرار دادند:

سرزمینی بدون مردم برای مردمی بدون سرزمین.^{۲۵}

جنبش اصلاح پرووتستان هنگامی که از تبدیل آیین یهودی به پرووتستانیزم مأیوس شد، شعار بازگشت یهودیان به فلسطین را برای رهایی از دست آنان مطرح ساخت و این در واقع اعلان تأسیس مسیحیت صهیونیست بود.^{۲۶} پرووتستان‌ها در نیمه سال ۱۶۰۰ میلادی، شروع به نوشتن پیمان نامه‌هایی کردند که در آنها به همه یهودیان گوش زد شده بود اروپا را به مقصد فلسطین ترک کنند. الیور کرامول^{۲۷} متولی کشورهای مشترک‌المنافع بریتانیا که به تازگی تأسیس شده بود، اعلام کرد:

برگزیده خداوند را مطرح کند. کلیسا سقوط اورشلیم و فروپاشی دولت یهودی را مجازات خداوند برای یهودیان می‌دانست، زیرا به اعتقاد کلیسا، یهودیان، مسیح را به صلیب کشیدند و به دلیل بی‌ایمانی و خیانت، سزاوار لعن و نفرین الهی بودند. به این ترتیب، کلیسا همه فضایل و برکت‌هایی را که پیش از این به قوم اسرائیل تعلق داشت، به نفع خود مصادره کرد.

در سال ۱۳۹۹ میلادی، بازگشت به آین یهود، جرمی سنگین شمرده می‌شد و عامل به آن تحت تعقیب قانون قرار می‌گرفت. مسیحیان در طول قرون وسطاً، یهودیان را در تنگنا قرار دادند. تاخیرین دوره تاریخی یهود که هرگز از ذهن آنها پاک نخواهد شد، همین دوره است. آنها یهودیان را اوادار ساختند تا به صورت گروههای منزوی و محاصره شده در شهرها زندگی کنند و لباس‌هایی متفاوت با مسیحیان بیوشند و کلاه خاصی بر سر بگذارند. این کارها برای آن صورت می‌گرفت تا همگان، آنها را بشناسند و در برخوردهای اجتماعی با آنها، آن‌گونه که شایسته نمایند، رفتار نمایند. یهودیان با عنوانی چون «شیاطین» و «قاتلان مسیح» مورد خطاب قرار می‌گرفتند. آنان متهمن بودند که کودکان مسیحی را می‌کشند تا از خون آنان به جای شراب در مراسم عید فصح استفاده کنند.

در سال ۱۰۹۵ میلادی هنگامی که پاپ اریان دوم، آغاز حمله صلیبی را اعلام کرد تا قدس را از دست مسلمانان برهاند، یهودیان خائن مورد ظلم و ستم صلیبی‌ها قرار گرفتند و هزاران نفر از یهودیان به دلیل آن که از پذیرفتن غسل تعمید سر باز زدند، کشته شدند. خانم بابرنا توچمان، مورخ یهودی، در کتاب خود به نام کتاب مقدس و شمشیر^{۲۸} به دشمنی گسترده با یهودیان در اروپا اشاره می‌کند که در طول جنگ‌های صلیبی به نقطه اوج خود رسید. در پایان قرن یازدهم، تشکل‌های یهودی در اروپا متلاشی شدند؛ یهود در سال ۱۳۹۰ میلادی از انگلستان رانده شد. در نیمه قرن سیزدهم تلمود را در پاریس سوزانندند؛ در پایان قرن چهاردهم همه یهودیان از فرانسه اخراج شدند؛ یهودیانی که در شبے جزیره ایبری از پذیرش مسیحیت خودداری کردند، در سال ۱۴۹۲ از اسپانیا و در سال ۱۴۹۷ میلادی از برگتال اخراج گشتند. در آلمان و ایتالیا نیز یهودیان در اروپا گاهها محاصره شدند تا نتوانند با مسیحیان ارتباط برقرار کنند و بسیاری از فعالیت‌های آنان منوع شد.^{۲۹} یهودیان دوره سیاهی را در جهان سپری نمودند و روزنه‌های امیدی را در آن سوی رنسانس برای خود مشاهده کردند. اقدام مارتین لوثر در نویزای علمی و صنعتی اروپا و تولد مکتب جدیدی به نام پرووتستانیسم زمینه صدرنشینی تدریجی یهودیان شد.

پراکندگی یهودیان در سرتاسر جهان و تلاش پی‌گیر ایشان برای توسعه و گسترش باورها و آموزه‌های یهودیت و از سوی دیگر، همزمانی این کوشش‌ها با دوره اصلاحات در اروپا، موجب شد اقداماتی مانند ترجمه و شرح کتاب مقدس از زبان اصلی عبری و گسترش عرفان و فلسفه یهودی و ترویج آین یهود شتاب بیشتری به خود بگیرد. شاید بتوان گفت یهود در به وجود آمدن رنسانس بسیار مؤثر بوده است، حتی برخی از مسیحیان جدید همچون جان لوئیس فیف تأثیر بسیاری در نهضت رنسانس اروپا در میان

حضور یهودیان در فلسطین زمینه را برای آمدن دوباره مسیح آماده خواهد ساخت.^{۷۷}

جان لاک در کتاب تعلیقات بر رساله‌های پولس قدیس می‌نویسد:
پروردگار قادر است همه یهودیان را در کشور واحدی جمع کند و آنان را در میهن خود در رفاه و شکوفایی قرار دهد.^{۷۸}

اسحاق نیوتون در کتاب ملاحظاتی درباره پیش‌گویی‌های دنیا و مکافات یوحنای قدیس نوشته است:

یهودیان به وطنشان باز خواهند گشت ... نمی‌دانم چگونه این کار انجام خواهد شد.
باید بگذاریم زمان این امر را تفسیر کند.^{۷۹}

همچنین ژان ژاک روسو در کتاب امیل (۱۷۶۲ میلادی) آورده است:
ما انگیزه‌های درونی یهود را هر گز خواهیم شناخت، مگر این که ایشان صاحب کشوری آزاد باشند و خود، مدارس و داشگاه‌هایشان را اداره کنند.^{۸۰}

اما نوئل کانت نیز یهودیان را فلسطینی‌هایی می‌داند که میان آلمانی‌ها زندگی می‌کنند.^{۸۱}
صهیونیسم مسیحی پدیده جدید دینی - سیاسی در مسیحیت بود که نخستین بار کلیسای انگلیس در اوخر قرن نوزدهم میلادی آن را بنیاد نهاد. پروتستان‌های ساکن امریکا و انگلیس این جریان نوظهور را «عملی نمودن خواسته‌های مسیح» و «عملی نمودن پیش‌گویی‌های انجیل» نیز می‌نامند. در این زمینه، در اوخر قرن نوزدهم یکی از مفسران معروف امریکایی به نام سایرس اسکوفیلد^{۸۲} مطابق افکار جدید جان داربی انگلیسی انجیل را تفسیر کرد. این تفسیر، امروزه معتبرترین تفسیر انجیل برای پروتستان‌های سراسر جهان به شمار می‌آید و بهترین مرجع برای انجیل شناخته شده است.

پیروان این مکتب خود را از تبلیغ کنندگان انجیل می‌دانند و معتقدند پیروان این مکتب، مسیحیان دوباره متولد شده‌اند و فقط اینان اهل نجات خواهند بود و دیگران هلاک خواهند شد. اعتقاد راسخ و تعصب خاص به صهیونیسم، از ویژگی‌های ممتاز پیروان این مکتب است. این مسیحیان بیش از صهیونیست‌های یهودی ساکن اسرائیل و امریکا به صهیونیسم تخصب دارند.^{۸۳}

عمده‌ترین کتابی که هدف صهیونیست را از تشكیل دولت آپارتاید اسرائیل به نقد کشیده، اثر یوری دیویس است.^{۸۴} صهیونیسم مسیحی معاصر، واکنشی به این نقد جهانی از صهیونیسم به شمار می‌آید. برای مثال، در سال ۱۹۶۷ میلادی در پی تصویب قطعنامه ۲۴۲ سازمان ملل در اعتراض به اشغال کرانه بالکنی و بیت المقدس، در حالی که جامعه بین‌الملل سفارتخانه‌های خود را در اورشلیم بستند، سفارت مسیحیت بین‌الملل برای نشان دادن حمایت خود از اسرائیل به اورشلیم منتقل گردید. می‌توان گفت که صهیونیسم مسیحی، ابزاری ایدئولوژیک به شمار می‌رود تا حمایت بین‌المللی را از تنهای دولت یهودی در فلسطین به وجود آورد. نباید فراموش کرد که مجمع عمومی سازمان ملل چگونه در سال ۱۹۷۵ میلادی، قطعنامه ۳۳۹ را که در آن صهیونیسم به نژادپرستی و تبعیض نژادی تعریف شده، تصویب کرد.^{۸۵}

مسیحیت صهیونیست در پایان قرن نوزدهم به صورت جریان عمیقی در فرهنگ غرب نفوذ نمود و از آن زمان به بعد از میدان کلام، فلسفه، ادبیات و رمز و راز، به صحنه سیاست تغییر جهت داد.

أصول فکری جنبش صهیونیسم مسیحی

صهیونیست‌های مسیحی، به دفاع از کیان اسرائیل سرخтанه باور دارند. آنان بر این باورند که دولت مدرن اسرائیل و به طور کلی صهیونیسم، فرمان الهی و تکمیل و عده خداوند به ابراهیم است.^{۸۶} من کسانی را که تو را تقدیس کنند، تقدیس خواهم کرد و هر آن کس که تو را دشنام دهد، او را لعنت خواهم کرد و همه مردمان به واسطه تو تقدیس خواهند شد.^{۸۷}

برای همین، هیل لیندسکی ادعا کرده است:
کانون همه پیش‌گویی‌های وحیانی، دولت اسرائیل است.^{۸۸}

در سال ۱۹۳۹ میلادی،
بازگشت به آین
یهود، جرمی سنتکین
شمده می‌شد و عامل
به آن تحت تعقیب
قانون قرار می‌گرفت.
مسیحیان در طول
قرن و سلطه یهودیان
را در تنگنا قرار دادند.
آنها یهودیان را وادر
ساختند تا به صورت
گروه‌های متزوی و
محاصره شده در
شهرها زندگی کنند
و لباس‌هایی متفاوت
با مسیحیان بیوشند
و کلاه خاصی بر سر
بگذارند.
یهودیان با عنایینی
چون «شیاطین» و
«قاتلان مسیح» مورد
خطاب قرار می‌گرفتند.
آنان متمه بودند که
کودکان مسیحی را
می‌کشند تا از خون
آنان به جای شراب
در مراسم عید فصل
استفاده کنند.

- کشور اسرائیل در گسترهای از رودخانه نیل تا فرات به وجود آید و یهودیانی که به اسرائیل مهاجرت نمایند، اهل نجات خواهند بود؛^۱
۲. یهودیان باید دو مسجد «اقصی» و «صخره» در بیت المقدس را منهدم کنند و به جای این دو، معبد بزرگ را بنا نمایند؛ از سال ۱۹۶۷ میلادی تا به حال یهودیان و مسیحیان صهیونیست بیش از صد بار به این دو مسجد حمله کرده‌اند.
۳. روزی که یهودیان دو مسجد اقصی و صخره را در بیت المقدس منهدم کنند، جنگ نهایی مقدس (آرمادگون) به رهبری امریکا و انگلیس آغاز می‌شود؛ در این جنگ جهانی تمام جهان نابود خواهد شد.
۴. روزی که جنگ آرمادگون آغاز شود، تمامی مسیحیان پیرو اعتقادات «عملی نمودن خواسته‌های مسیح» که مسیحیان دوباره تولد یافته هستند، حضرت مسیح را خواهند دید و توسط یک سفینه عظیم از دنیا به پهشت منتقل خواهند شد و از آن جا همراه با او نظاره‌گر نابودی جهان و عذاب سخت در این جنگ مقدس خواهند بود؛^۲
۵. در جنگ آرمادگون زمانی که پیروزی ضدمسیح (دجال) نزدیک است، مسیح همراه مسیحیان دوباره تولیدیافت در جهان ظهور خواهد کرد و ضدمسیح را در پایان این جنگ مقدس شکست خواهد داد و حکومت جهانی خود را در مرکزیت بیت المقدس برپا خواهد ساخت. آن‌گاه معبدی که مسیحیان و یهودیان قبل از آغاز جنگ آرمادگون به جای مسجد اقصی و صخره در بیت المقدس ساخته‌اند محل حکومت جهانی حضرت مسیح خواهد شد؛^۳
۶. دولت صهیونیستی اسرائیل با کمک امریکا و انگلیس، مسجد اقصی و مسجد صخره در بیت المقدس را نابود خواهد کرد و معبد بزرگ به دست آنان در این مکان ساخته خواهد شد و این رسالت مقدس به عهده آنهاست.
۷. این حادثه پس از سال دوهزار میلادی حتماً اتفاق خواهد افتاد؛^۴
۸. قبل از آغاز جنگ آرمادگون، رعب و وحشت جامعه امریکا و اروپا را فراخواهد گرفت؛
۹. قبل از ظهور دوباره مسیح، صلح در جهان هیچ معنایی ندارد و مسیحیان برای تسريع در ظهور ایشان باید مقدمات جنگ آرمادگون و نابودی جهان را فراهم نمایند.^۵
- با توجه به پیش‌گویی‌های کتاب مقدس و حادثی که مقدمه ظهور حضرت مسیح است، این جنبش رهیافت‌هایی را مطرح کرده که به سه مورد کلی آن اشاره می‌کنیم:
۱. احساس برگزیدگی الهی: آنان معتقد‌اند خداوند آنان را برگزیده تا همه

به عبارت دیگر، صهیونیست‌های مسیحی خود را به مثاله مدافعانی برای ملت یهود به خصوص دولت اسرائیل می‌دانند. این حمایت، آنها را در برابر کسانی قرار می‌دهد که به فکر نقد و یادشمنی با اسرائیل هستند.^۶

این جنبش، دفاع از اسرائیل را در قالب دو واژه هزاره‌گرایی^۷ و تقدیر‌گرایی^۸ تحلیل می‌کند که توجه به آنها، به راحتی می‌تواند معرف باورها و طرز فکر صهیونیسم مسیحی باشد. هزاره‌گرایی براین امر تأکید دارد که خداوند در ابتدای هر هزار سال، یک منجی می‌فرستد تا دیش را نصرت دهد و مؤمنان را از دست ظالمان رها سازد. بر این اساس، مبلغان این جنبش آمدن مسیح را در ابتدای هزاره سوم میلادی پیش‌گویی نموده‌اند و جهان را در آستانه ظهور پنداشته‌اند. واژه دیگری که می‌تواند به خوبی دکترین صهیونیست‌های مسیحی را توضیح دهد، تقدیر‌گرایی یا اعتقاد به خواست الهی است. به نظر تقدیر‌گرایان، خداوند برای پایان جهان طرح دارد و همه باید تسلیم تقدیر و طرح الهی باشند. ایشان بر این باورند که هفت گام بلند در پیش‌گویی‌های کتاب مقدس برای آینده جهان مطرح شده است:

۱. بازگشت یهودیان به فلسطین؛

۲. تأسیس دولت یهودی؛

۳. جهانی بودن مواعظ انجیل که شامل اسرائیل نیز می‌شود؛

۴. سرخوشی مؤمنان کلیسا هنگام ورود به پهشت؛

۵. رنج و محنت هفت ساله مؤمنانی که در زمین باقی

مانده‌اند، ستم شدن به یهودیان و نبرد خوبان با نیروهای که

«ضد مسیح»^۹ آنها را رهبری می‌کند؛

۶. برپایی نبرد آرمادگون در دشت «مجیدو» در اسرائیل؛

۷. شکست ضدمسیح و ارتش او و به نسبت آن ایجاد پادشاهی

سرشار از صلح مسیح به مرکزیت اورشلیم. یهودیانی که

همگی مسیحی شده‌اند و مسیحیان مؤمن، این پادشاهی را

اداره خواهند کرد.^{۱۰}

رهبران بر جسته تقدیرگرا - بنیادگرا به کتاب سیاره بزرگ و فقید زمین^{۱۱} اثر هال لیندنسی^{۱۲} که بهترین شارح این عقیده است، تمسک کرده‌اند. دیگر باور اسطوره‌ای این گروه، جبران «یهودی سوزی»^{۱۳} و پیشینه «سامی ستیزی»^{۱۴} در مسیحیت است. این باور از آن روی اسطوره‌ای می‌نماید که صهیونیسم مسیحی از سوی مسیحیان را برتر از یهودیان می‌داند و لازم بر می‌شمرد که همه یهودیان در پایان جهان باید به مسیحیت ایمان داشته باشند تا زنده بمانند و مشمول الطاف حضرت عیسی علی‌الله شوند و از سوی دیگر، به یهودیان به مثاله ملت برگزیده خداوند نگاه می‌کند و آنان را ابزاری برای آمدن دوباره حضرت مسیح می‌داند.

باور هفت مرحله‌ای بودن پایان تاریخ از نظر این جنبش، مستلزم تحقیق حادثی است که باید تا ظهور دوباره مسیح به وقوع بیوند و پیروان این مکتب وظیفه دینی دارند تا برای تسريع در عملی شدن این این حادث بکوشند. این حادث عبارتند از:

۱. یهودیان از سراسر جهان باید به فلسطین آورده شوند و

انسان‌ها را نجات دهنده و راه نجات آنها از بلایای آخرالزمان پیروی از مسیحیت است. بوش که هوازدار صهیونیست‌های مسیحی به شمار می‌رود، ایالات متحده را فراخوانده‌ای می‌داند تا آزادی را که موهبت الهی است، به تمام مخلوقات در سراسر جهان ارزانی کند.

۲. احساس عمیق در آستانه آخرالزمان بودن: از سال ۱۹۱۶ میلادی رؤسای جمهور امریکا تحت تأثیر این گروه، با این مفهوم آشنا و به آن معتقد شدند. ویلسون اولین رئیس جمهوری بود که به این مفهوم ایمان آورد. رؤسای جمهور دیگر نیز به صورت جدی آن را دنبال می‌کردند. می‌گویند آرزوی ریگان آغاز جنگ آرماگدون به دست او بوده است.

۳. بنیادگرایی؛ تنها راه فهم و درک کامل و مطلق و اشتباہ دیگران در این باره:^۴ چنان‌که گذشت، صهیونیست‌های مسیحی به دو نکته عقیدتی بسیار پافشاری می‌کنند:

۱. بازگشت یهود به فلسطین و تأسیس دولتی به نام اسرائیل در سرزمین موعود است. شاید علت آن را به نظرگاه مسیحیان به جایگاه یهود بتوان ارتباط داد. ایشان معتقدند:

یکم. یهودیان امت برگزیده خدا هستند، لذا خدا به همه کسانی که برای یهودیان دعا می‌کنند، برکت می‌دهد؛

دوم. خدا در طرح کلی خود درباره هستی، جایی برای اعراب فلسطینی در نظر نگرفته و توجه او تنها به یهودیان معطوف است؛

سوم. خداوند در همه کارهایی که اسرائیل انجام می‌دهد، دستی دارد، یعنی همیشه طرفدار اسرائیل است؛

چهارم. اسرائیل را دوست دارند؛ زیرا خدا آن را دوست دارد و چنان‌چه عرب‌ها دشمن اسرائیل باشند، پس دشمن خدا خواهد بود؛

پنجم. خداوند به این دلیل با امریکا مهربان است که امریکا با یهودیان مهربانی می‌کند؛

ششم. اگر پستیبانی از اسرائیل را رهایی کنند، اهمیت خود را در نزد خداوند از دست می‌دهند.^۵

۴. ایشان بر جنگ جهانی آرماگدون تأکید دارند و خود را پیروز این نبرد می‌پنداشند و معتقدند مسیح خدمت‌سیح را در این جنگ شکست خواهد داد. شایسته است مباحثتی در مورد محور آرماگدون آورده شود تا زوایای تاریک آن برای خوانندگان روشن گردد.

واژه یونانی «آرماگدون» یا «هارمجدون»، به معنای نبرد نهایی حق و باطل در آخرالزمان است. همچنین شهری در منطقه عمومی شام چنین نامی دارد که بنایه آن چه در باب شانزدهم مکاشفات یوحنای در عهد جدید آمد، جنگی عظیم در آن جا رخ خواهد داد و زندگی بشر در آن زمان به پایان خواهد رسید.^۶

عمرو سلمان در مقاله خود، «رسالت آرماگدون»، عقیده دارد که طبق عقاید اعضای جنبش تدبیری، ریشه این کلمه عبری و به معنای «پیه شریفان» است؛ تپه بزرگی که در شمال فلسطین قرار دارد.^۷ مسیحیان صهیونیست، عبارت یوحنای را که گفت: «اویشان را به موضعی که آن را به عبرانی «هارمجدون» می‌خوانند، فراهم آورند»،^۸ به نفع خود تفسیر می‌کنند و هارمجدون را منطقه‌ای در بین اردن و فلسطین اشغالی می‌دانند که نبرد آخرالزمان در آن جا به وقوع می‌پیوندد. به تعبیر برخی از تفاسیر ایشان، منطقه تا دهانه اسبها پراز خون خواهد شد که بنابر شواهد چنین نبردی هستهای خواهد بود. همه این عقاید و نشانه‌ها بدعتی است که خود صهیونیست‌های مسیحی برای نیل به اهداف سیاسی و قدرت‌مندی‌هایشان، در دین ایجاد نموده‌اند. نبودن هیچ سخنی از آرماگدون و جنگ پایان تاریخ در عهد عتیق، بهترین شاهد بر این مدعاست.

کتاب آرماگدون؛ تدارک جنگ بزرگ، از برجسته‌ترین کتاب‌هایی است که در این باب می‌توان بدان اشاره نمود. خانم گریس هال سل، نویسنده بنیادگرای مسیحی این کتاب، از مفهوم آخرالزمانی

صهیونیست‌های
مسیحی خود را به
مثابه مدافعانی برای
ملت یهود به خصوص
دولت اسرائیل
می‌دانند. این حمایت،
آنها را در برابر
کسانی قرار می‌دهد
که به فکر نقد و یا
دشمنی با اسرائیل
هستند.

«هدف وسیله را توجیه می‌کند» و استفاده اینزاری از باورهای مذهبی مردم برای راضی نگهدارشتن آنان از وضع موجود، از مشخصه‌های بارز صهیونیسم مسیحی است. تجویز مسابقه تسليحاتی از جمله سلاح‌های کشتار جمعی و هسته‌ای بین کشورها یکی دیگر از پی‌آمدهای اعتقاد به الهیات هارمجدون به شمار می‌رود. صهیونیست‌های مسیحی به صراحت اعلام می‌کنند:

هارمجدون، در دنیا که خل سلاح شده باشد، نمی‌تواند
تحقیق پذیرد.^{۵۸}

دولتها و در رأس آنها ایالات متحده، در فکر اتخاذ سیاست‌های تولید و تکثیر فزاینده تسليحات استراتژیک هستند. بر اساس آماری که در کتاب میدان‌های نبرد هسته‌ای اثر ویلیام ام. آرکین و ریچارد دبلیو. فیلد هاووس ذکر شده، ایالات متحده دارای ۶۷۰ جنگ‌افزار هسته‌ای در چهل ایالت است که جمع کلاهک‌های آنها به ۱۴۵۹۹ می‌رسد. آلمان غربی میزبان ۳۳۹۵ جنگ‌افزار هسته‌ای امریکایی است، انگلیس ۱۲۶۸، ایتالیا ۵۴۹، ترکیه ۴۸۹، یونان ۱۶۴، کره جنوبی ۱۵۱، هلند ۸۱ و بلژیک ۲۵. امروزه توسعه سلاح‌ها، تنها از نظر کمی نبوده بلکه از لحاظ کیفی نیز قدرت تخریبی آنها به مراتب بیشتر از گذشته شده است. چنان که وزیر سابق دفاع، کلارک کلی福德، در چهاردهم اوت ۱۹۸۵، در باشگاه ملی مطبوعات در واشنگتن دی.سی. اظهار کرد:

امروز قدرت ویران‌گری نیروهای هسته‌ای جهان،
یک میلیون بار بیرون‌مند از قدرت بمی‌است که مابر
هیروشیما فکردم.^{۵۹}

صهیونیسم مسیحی در امریکا

مطالعه صهیونیسم مسیحی در ایالات متحده امریکا، ویژگی خاص این جنبش استطواری یعنی معطوف بودن و منعطف بودن از قدرت را به خوبی تبیین می‌کند. نکته مهم این است که جمعیت یهودیان در کشورهای مسیحی، به ویژه امریکا علی رغم اندک بودنشان، به لحاظ کارکردی و نفوذ در دوازده دولتی تأثیرگذار، اکثریت به شمار می‌آیند. تا آن‌جا که دیوید لوچیز:

معاون اتحادیه ارتدوکس جامعه یهودیان امریکا، می‌گوید:
یهودیان در امریکا دیگر اقلیت نبوده بلکه بخشی از
اکثریت هستند و اکون در جامعه امریکا پذیرفته شده و
توانایی دستیابی و پیشرفت دارند.^{۶۰}

یهودیان از کجا به این موقعیت اجتماعی به مثابه یک گروه اقلیت فشار در جوامع مسیحی رسیده‌اند و توانسته‌اند بر امورات آن کشورها فائق آیند؟ رضا هلال در کتاب‌های خود به نام مسیحیت صهیونیست و بنیادگر امریکا و مسیح یهودی و فرجم جهان (۱۳۸۳ شمسی) به تفصیل زمینه شکل‌گیری و اهداف و برنامه‌های جنبش مسیحیت صهیونیست را به طور خاص در غرب، به ویژه ایالات متحده بررسی کرده است. وی در آثار خود، بعد دینی و مذهبی این جنبش را بر جسته نموده و ادعا کرده که دو تحلیل «حمایت استراتژیک غرب از اسرائیل» که روشن فکران عرب مطرح کرده‌اند

آرمادگون کتاب سیاره بزرگ و فقید زمین هال لیندنسی بهره برده که در طول دهه هفتاد، از پرفروش‌ترین کتاب‌ها بوده است.^{۶۱} وی در این کتاب از سفر کوتاه خود به سرزمین‌های اشغالی فلسطین گزارش می‌دهد و به این جمع‌بندی می‌رسد که هارمجدون از ترکیب «هار» به معنی کوه و «مجدو» به معنی شهری باستانی در کرانه غربی رود اردن شکل یافته که در طول تاریخ، نبردگاه میان اقوام مختلف از جمله اسرائیلیان و کوشیان بوده است. واژه آرمادگون با این که در عهد قدیم به چشم نمی‌آید و تنها یکبار در عهد جدید ذکر شده، توجه عموم صهیونیست‌های مسیحی را به خود جلب کرده است. نکته جالبی که هال سل آن را باور غالب تقدیرگرایان و کوشیان انگلی می‌داند، هسته‌ای بودن جنگ آرمادگون است. این گروه به عبارت سفر حزقيال نبی استناد می‌کنند که می‌گویند:

باران‌های سیل آسا و تگر گ سخت آتش و گوگرد،
تکان‌های سختی در زمین پدید خواهند آورد؛ کوه‌ها
سرنگون خواهد شد و صخره‌ها خواهد افتاد و جمیع
حصارهای زمین منهدم خواهد گردید؛ رویارو در برابر
هر گونه وحشت.^{۶۲}

همچین از کشتار دو سوم یهودیان در این جنگ خبر می‌دهد که این موضوع در کتاب زکریای نبی آورده شده است:

و خداوند می‌گوید در تمامی زمین دو حصه منقطع شده،
خواهند مرد و حصه سوم در آن باقی خواهد ماند و حصه
سوم را از میان آتش خواهم گذرانید و ایشان را مانند قال
گذاشتن نقره، قال خواهم گذاشت و مثل مصفا ساختن
طلا ایشان را مصفا خواهم نمود و اسم مرا خواهند خواند
و من ایشان را الجابت نموده، خواهم گفت که ایشان قوم
من هستند و ایشان خواهند گفت یهوه، خدای ماست.^{۶۳}
گریس هال سل معتقد است که کوشیان مسیحی چون فالول، کلاید
ولیندنسی از فساد هرچه بیشتر برای زمینه‌سازی ظهور مسیح استقبال
می‌کنند:

با مسیح، به راه راست برو و روح خداوند در قلب تو
تجلى خواهد کرد و بعد، پیش از آن که تهدید ویران
شدن جهان صورت بگیرد، تو به عنوان یک نفر رستگار
شده، از زمین به ملکوت اعلا برده می‌شوی. به نظر کلاید،
نیازی نیست که انسان برای از میان بردن آلدگی محیط
زیست شهرهای خود و یاقحطی و گرسنگی همه گیر دد
هندوستان و افریقا کاری کنند. ماناید نگران گسترش
یافن سلاح‌های اتمی در دنیا باشیم. نیازی نیست که
سعی کنیم از جنگ میان عرب‌ها و اسرائیل جلوگیری
کنیم، بلکه به جای همه اینها، باید دعا کنم که این جنگ
در بکری و همه دنیا رادر کام خود بکشد؛ زیرا این،
بخشی از طرح‌های آسمانی است.^{۶۴}

تلاش برای به دست آوردن قدرت هرچه بیشتر با شعار همیشگی

و «تأثیر لایی یهودی» در تصمیم‌گیری‌ها و حمایت از یهود که عقیده عموم اعراب است، ساده‌لوحانه و کوتاه‌بینانه بوده و این پیوند بیش از این که سیاسی باشد، خاستگاهی فرهنگی دارد که در دین آنها نهفته است.

برای این که جامع نبودن استدلال هلال را ثابت کنیم، به نحوه تعامل کشورهای بزرگ با صهیونیسم می‌پردازیم. امروزه انگلیس از هواداران صهیونیسم مسیحی به شمار می‌آید، در حالی که پیش‌تر، با یهود مبارزه می‌کرده و یهودیان را در تنگنا قرار می‌داده است. محدودیت‌های انگلیس در سال ۱۹۳۹ میلادی و در دوران نخست وزیری ارنست بون به اوج خود رسیده بود. تلقی یهودیان از این عمل انگلیس، طرد شدن یهود از این کشور و روی‌آوردن به اعراب بود که این تلقی سبب گرایش آنها به امریکا گردید. آلمان کشور دیگری است که مهد پرووتستانیزم بوده و با صهیونیسم مسیحی کاملاً هم‌گرایی فرهنگی دارد. با وجود این، بدترین فاجعه تاریخی بر ضد یهود به تعبیر خودشان، در کشور آلمان رخ داده است. کشور روسیه که از مهم‌ترین مرکز ارتدوکس جهان به شمار می‌آید و بیشترین تلاش را برای استقرار دولت اسرائیل نموده، به اندازه امریکا با صهیونیسم مسیحی تعامل ندارد. همکاری روسیه با اسرائیل به حدی بود که «برخی امریکا و روسیه را به متابه والدین اسرائیل دانسته‌اند. به این صورت که امریکا به عنوان پدر، پول در اختیار این فرزند قرار می‌دهد و روسیه به عنوان مادر، فرزندان خود را به این کشور تازه تأسیس گسل می‌دارد.»^۴ از شواهد تاریخی فوق چنین استفاده می‌شود که اگر عامل تنگاتنگ‌شدن روابط امریکا و اسرائیل، تنها علقوهای مذهبی و فرهنگی باشد، پس باید در کشورهای دیگری نظیر آلمان، انگلیس و روسیه نیز چنین روابطی به چشم آید. به باور ما هم‌گرایی صهیونیستی - امریکایی علاوه بر عامل مذهب، نوعی هم‌گرایی استراتژیک و سیاسی است که به مدد آن منافع مشترک دو کشور برآورده می‌شود.

صهیونیسم مسیحی برای کسب قدرت بیشتر، امریکا را به عنوان ابرقدرت بالمنابع جهان، به تسخیر فکری و سیاسی خویش درآورده و اهداف خویش را از طریق هژمونی امریکایی در خاورمیانه بازمی‌یابد. شاید مقاله سید علی طباطبایی^۵ تحت عنوان «خاستگاه‌های قدرت یهودیان امریکا» علت برفراز نشستن یهودیان امریکا و زوایای مختلف این هم‌گرایی را به خوبی تبیین نماید.^۶ وی چهار خاستگاه را علت به قدرت رسیدن یهودیان امریکا بر می‌شمرد:

الف) ویژگی‌های درونی قوم یهود

ویژگی اول به خود یهودیان برمی‌گردد. یهودیان با توجه به گذشته سرشوار از درد و رنج خویش و احساس همیشگی اقلیت بودن در کشورها و نیز گذار از دوران مهاجرت‌ها و تحقیر کردن و آزارهای مسیحیان، روحیه‌ای سخت و انعطاف ناپذیر یافته‌اند که سبب پیدایش انسجام، سازمان‌دهی سریع، برخورداری از سطح نخبگی بالا و داشت فراوان برای رهایی از وضعیت انفعالی به وضعیت فعال گشته است. یهودیان همواره برای متحد ساختن قوم یهود، موضوعاتی همچون آوارگی و پراکندگی یهودیان، سامي‌ستیزی و کوههای یهودی سوزی را علم کرده و درباره این موضوعات تبلیغاتی می‌کنند.

قدرت سازمان‌دهی بالا ویژگی‌های برجسته یهودیان است که محصول تلاش لایی‌های یهودی و صهیونیستی در کشورها است. برای مثال، آمار در ایالات متحده امریکا نشان می‌دهد حدود درصد از یهودیان در انتخابات شرکت می‌کنند، در حالی که متوسط حضور امریکاییان در انتخابات بین چهل تا پنجاه درصد است. پناهندگی و مهاجرت دانشمندان بزرگ یهودی چون آبرت ایشتین،^۷ اوتو اشتتن،^۸ اریک فروم،^۹ اریک اریکسون،^{۱۰} هانا آرنت،^{۱۱} هربرت مارکوزه،^{۱۲} پاول لازارفلد^{۱۳} و هلن دوج^{۱۴} به امریکا باعث شد که از دهه شصت به بعد، یهودیان تأثیر شکرفی در اقتصاد، فرهنگ و سیاست امریکا داشته باشند. در حالی که حدود ۲/۵ درصد جامعه امریکا یهودی‌اند، نیمی از میلیاردرهای امریکا و یازده درصد نخبگان جامعه امریکا یهودی هستند.

مسیحیان
صهیونیست، عبارت
یوحنای را که گفت: «و ایشان را به
موضوعی که آن را به
عبرانی «هارمجدون»
می‌خوانند، فراهم
آورند». به نفع
خود تفسیر می‌کنند
و هارمجدون را
منطقه‌ای در بین اردن
و فلسطین اشغالی
می‌دانند که نبرد
آخرالزمان در آن جا به
وقوع می‌پیوند.

اعم از دیجیتال و غیردیجیتال را در دست خود گرفته‌اند. وحدت یهودی مسیحی در امریکا و نفوذ یهود بر رسانه‌ها نسبت به جمعیت اندکشان در امریکا، نخبگان آنان را نشان می‌دهد. «بر اساس آمارهای موجود، با آن که حدود پنج درصد نیروی کاری مطبوعاتی امریکا یهودیان هستند، بیش از ۲۵ درصد نویسنده‌گان، دبیران، سرمقاله‌نویسان و تولیدکنندگان مطبوعات اصلی و نخبگان امریکا یهودی هستند.»^{۷۴}

شبکه‌های ABC، CBS، CNN و NBC همگی در اختیار امریکا قرار دارند. یکی از ابر مؤسسات یهودی در بخش چندرسانه‌ای که به کلیت جامعه امریکا شکل می‌دهد، مؤسسه نیوهاوس^{۷۵} است. این ابر مؤسسه، ۳۱ روزنامه، دوازده ایستگاه محلی، ۸۷ سیستم تلویزیون کالی، هفتمنامه پراید^{۷۶} با ۲۲ میلیون شمارگان در هفته، دوازده مجله مهم شامل نیویورکر^{۷۷}، مادامازل، گلامور^{۷۸} و دیگر رسانه‌ها را در مالکیت خویش دارد. ساموئل نیوهاوس^{۷۹} مهاجر یهودی - روسی این امپراتوری رسانه‌ای را تأسیس کرد.^{۸۰}

د) حضور در قوای مقننه و مجریه امریکا

مشارکت فعال جامعه یهودی امریکا در انتخابات کنگره و ریاست جمهوری و تأثیر فزاینده لایه‌های یهودی بر نتیجه انتخابات، آنها را در کلیه ادارات حکومتی دارای نفوذ کرده است. همین امر سبب شده که هیچ نامزد ریاست جمهوری بدون جلب رضایت یهود نتواند به پیروزی برسد.

همه این خاستگاه‌ها اهمیت فراوانی دارد و بخشی از زوایای هم‌گرایی صهیونیسم مسیحی در امریکا را نشان می‌دهد. در جمع‌بندی کلی می‌توان گفت که همه عوامل فرهنگی و سیاسی، در روند این هم‌گرایی دخیل هستند و غفلت از هر کدام، ما را در فهم دقیق رابطه امریکا و اسرائیل دچار مشکل خواهد نمود. امروزه نفوذ اسرائیل در امریکا باعث ایجاد طرح‌هایی به نفع اسرائیل در منطقه شده است، مانند طرح امریکایی خاورمیانه بزرگ که در زمینه تحقق سرزمین موعود از نیل تا فرات قرار دارد. امریکا به طور ناخودآگاه در دستان لایه‌های صهیونیستی اسیر گشته و آنها عقاید جنبش صهیونیسم مسیحی را به مقامات این کشور دیکته می‌کنند. هال لیندیسی در کتاب خود، در پیش‌گویی‌های انجلیل، جای امریکا کجاست؟ که از پر فروش‌ترین کتاب‌های سال ۲۰۰۱ میلادی امریکا بود، نقش ایالات متحده را در جنگ جهانی آرماگدون برسی نموده است. تویسنده اثبات می‌کند که دولت امریکا جنگ نهایی مقدس را بهتری خواهد کرد و مخالفان مسیح در سراسر جهان را که قبل از آغاز این جنگ باعث ایجاد ترس و وحشت در جهان شده‌اند، شکست خواهد داد و دولت انگلیس در این جنگ مقدس، همکار امریکا خواهد بود. حتی دولت امریکا در اوج زمان جنگ سرد بر ضد شوروی سابق، موشک‌های هسته‌ای قاره‌پیمای خود را «شمیزه‌های جنگ مقدس» نامیده است.^{۸۱}

مسیحیان صهیونیست فرقه پروتستان در امریکا و انگلیس، اعتقاد دارند که مسیح در امور خاورمیانه همواره به سود دولت اسرائیل مداخله کرده و اعلام می‌دارند که خواست دولت اسرائیل بزرگ از رود نیل تا فرات، خواست

ب) لایه‌گری یهودیان

گروههای دارای منفعت یا فشار در کشورها بیشترین نفوذ و تأثیر را در نهادهای قدرت دارند و به صورت غیرمستقیم، سیاستهای خرد و حتی کلان دولت را به علاقه خود تغییر می‌دهند. لایه‌های یهودی و صهیونیستی از پرنفوذترین گروههایی هستند که مهم‌ترین مراکز تصمیم‌گیری کشورهای اروپایی و به طور مشخص امریکا را به احصار خود درآورده‌اند و سیاست‌های مالی، نظامی و سیاسی آن کشورها را به نفع اسرائیل عوض می‌نمایند. آپک (AIPEC)^{۸۲} از مهم‌ترین لایه‌های یهودی در واشنگتن است. این کمیته سالیانه اقدامات زیر را انجام می‌دهد:

۱. نظارت بر دو هزار ساعت جلسات کنگره؛
۲. برگزاری بیش از هزار ملاقات با دفترهای کنگره؛
۳. صدها ملاقات با نامزدهای انتخاباتی دیگر؛
۴. همکاری با پنجاه کمیته وزیر کمیته در کنگره و صد اداره و آژانس فدرال.

اهدافی که آپک در پی تحقق آن تلاش می‌کند:

۱. حفظ امنیت اسرائیل با گسترش همکاری استراتژیک امریکا - اسرائیل و رویارویی با تهدیدات فعلی و آینده منافع امریکا و اسرائیل؛
۲. تضمین همکاری امریکا و اسرائیل برای تحقق صلح میان اسرائیل، فلسطینی‌ها و اعراب؛
۳. تغییر سیاست امریکا برای به رسمیت شناختن بیت المقدس و پایتخت‌شدن آن شهر تقسیم‌ناپذیر برای اسرائیل؛
۴. ادامه کمک‌های ایالات متحده به اسرائیل و تضمین آینده اقتصادی اسرائیل با گسترش روابط تجاری، سرمایه‌گذاری و تحقیق و توسعه میان امریکا و اسرائیل.^{۸۳}

ج) رسانه‌ها

رسانه‌ها همواره بهویژه با تولد فن اوری اطلاعات (IT) و دسترسی آسان به داده‌های دلخواه از طریق شبکه گسترده جهانی اینترنت تأثیری بس شگرف در «جامعه شبکه‌ای»^{۸۴} و «دهکده جهانی»^{۸۵} دارند. کتاب فرهنگ و سیاست در عصر اطلاعات^{۸۶} گردآورده فرانک ویستر، از نوعی سیاست و فرهنگ جدید سخن می‌گوید که محصول رسانه‌های ارتباطی و اطلاعاتی است. این کتاب به شکل‌گیری طرز تلقی و نگاه مردم به زندگی و یافتن هویت جدید توسط اینترنت اشاره می‌کند و چگونگی هماندیشی جهانی را در سایه سار شبکه جهانی اینترنت ترسیم می‌کند.

با توجه به این که رسانه‌ها اهمیت فراوان دارند و به همه شئون زندگی بشری جهت می‌دهند و چگونه زندگی کردن، اندیشیدن و سیاست ورزیدن را به انسان می‌آموزند، کسانی که بر اریکه قدرت رسانه‌ها تکیه می‌زنند، در رسیدن به آمال سیاسی و فرهنگی خویش شناسی بیشتری دارند. لذا یهودیان به اهمیت رسانه‌ها پی بردند و همه رسانه‌های پرقدرت جهان،

مسیح محسوب می‌شود که به زودی عملی خواهد شد و امروز صهیونیسم مسیحی از راه حکومت صهیونیستی امریکا خود را به فرات رسانده است. صهیونیست‌های یهودی نیز مطابق اعتقاد به تلمود، مجموعه قوانین دینی خود، به مکتب «خواسته‌های خدا» اعتقاد دارند و طبق این اعتقاد، آنها برنامه‌ای اجر می‌کنند که به کمک دولت‌های امریکا، انگلیس و دیگر کشورهای غربی بتوانند دو مسجد مقدس اقصی و صخره را در بیت المقدس تخریب کنند و کشور اسرائیل بزرگ از نیل تا فرات را با نابودی کامل کشورهای اسلامی به وجود آورند. به همین منظور، میان صهیونیست‌های یهودی و صهیونیست‌های مسیحی از فرقه پرتوستان‌ها، اتحاد و هم‌آهنگی کاملی وجود دارد و مسیحیان پیرو اعتقاد «خواسته‌های خدا» همواره اظهار می‌دارند هر عمل دولت اسرائیل، در حقیقت طراحی مسیح بوده است و مسیحیان سراسر جهان باید از آن حمایت کنند.^{۷۷}

اسرائیل همواره به دلیل داشتن حکومت نامشروع در فلسطین، از سوی اعراب و عموم مسلمانان احساس خطر کرده و برای بقای خود در سریر قدرت، اتحاد با رفقاء بین‌المللی قدرتمند خویش همچون امریکا را برگزیده است. وجود ترس همیشگی از حمله مسلمانان و نابودی، اسرائیل را به حالت «امنیتی» درآورده؛ واژه امنیت از مهم‌ترین دل مشغولی‌های اسرائیل به شمار می‌رود. امروزه برای رژیم اشغال‌گر قدس چند فرض اساسی امنیتی وجود دارد که عبارتند از:

۱. تهدید برای اسرائیل، تهدید وجود است. برای اساس، خطرهایی که اسرائیل را تهدید می‌کند، متوجه اصل وجود و بقای این دولت است؛
  ۲. اسرائیل محدودیت‌های گسترده‌ای دارد؛ محدودیت سرمیانی، جمعیتی و اقتصاد کوچک و تحریم شده توسط کشورهای منطقه و جهان، این رژیم را جزیره‌ای کوچک در میان مجموعه گسترده و پنهانور کشورهای مسلمان و عرب و در محاصره آنها ساخته است؛
  ۳. مفهوم امنیت در اسرائیل از دیگر مفاهیم مستثنای است.
- این فرض‌ها باعث شکل‌گیری چند اصل در اسرائیل شده که از مسلمات یهودیان به شمار می‌آید و برای ایشان جنبه حیاتی دارد:
۱. ایجاد استراتژی امنیت ملی که بر همه چیز سایه افکنده است؛
  ۲. ایجاد ملتی مسلح، به طوری که همه مردم سربازانی پنداشته می‌شوند که سالی یازده ماه در مرخصی به سر می‌برند؛
  ۳. اصل خودتکایی؛ آثار روانی و فرهنگی تاریخ یهودیان و ازوای آنها در اروپا به نوعی خودتکایی بدینانه انجامیده است؛
  ۴. با وجود روحیه بالا، ضرورت یافتن یک هوادار بزرگ خارجی هیچ‌گاه از نظر صهیونیست‌ها دور نمانده است.^{۷۸}

از عمدت‌ترین و مؤثرترین سازمان‌های صهیونیست مسیحی که به برآوردن نیازهای امنیتی اسرائیل اقدام و تلاش عده خود را در استمرار بقای دولت اسرائیل در منطقه مصروف می‌کند و امروزه در سرتاسر اروپا و امریکا فعال هستند، عبارتند از: سفارت بین‌المللی مسیحی در اورشلیم^{۷۹}، وزارت خانه کلیسا در میان مردم یهودی که معروف است به تراست اسرائیلی کلیسای انگلیس در اسرائیل (CMJ) یا^{۸۰} ITAC)، دوستان مسیحی اسرائیل^{۸۱} (CFI)، میانجی گران مربوط به بریتانیا^{۸۲} (IFB)، دوستان نیایش مسیحیت برای اسرائیل^{۸۳} (PFI)، پلهای صلح^{۸۴} (BFP)، دوستان امریکایی در انتظار مسیح^{۸۵} (AMF)، اتحادیه یهودی در انتظار مسیح امریکا^{۸۶} (MJAA)، یهودیان طرفدار عیسی^{۸۷} (JJF) و خواهران پرووتستانی مریم مقدس و شورای مسیحیان و یهودیان^{۸۸} (CCJ). این سازمان‌ها در رتبه‌بندی‌های متنوع و به ادله مختلف و گاه متناقض، بخشی از ائتلاف بزرگی هستند که امروزه محتوای دستور جلسه صهیونیست مسیحی را شکل می‌دهند.

لوئیس هاما، در بی یافتن هم‌گرایی بین یهودیت و صهیونیسم مسیحی است. به اعتقاد وی،

با آن‌که حدود پنج
درصد نیروی کاری
مطبوع عاتی امریکا
یهودیان هستند،
بیش از ۲۵ درصد
نویسنده‌کان، دبیران،
سرمقاله‌نویسان
و تولیدکنندگان
مطبوعات اصلی و
نخبگان امریکا یهودی
هستند».

شبکه‌های ABC، NBC و CBS، CNN
همگی در اختیار
امریکا قرار دارند. یکی از ابر مؤسسه‌های یهودی
در بخش چندرسانه‌ای
که به کلیت جامعه
امریکا شکل می‌دهد،
مؤسسه نیوهاوس
است. این ابر مؤسسه،
۳۱ روزنامه، دوازده
ایستگاه محلی، ۸۷
سیستم تلویزیون
کابلی، هفت‌نامه پاراید
با ۲۲ میلیون شمارگان
در هفته، دوازده مجله
مهم شامل نیویورک،
مادمازل، گلامور و دیگر
رسانه‌ها را در مالکیت
خویش دارد. ساموئل
نیوهاوس مهاجر
یهودی-روسی این
امپراتوری رسانه‌ای
را تأسیس کرد.

چشم انداز یهود در متون اسلامی

بررسی اجمالی مباحث تاریخی قرآن و روایات و پیش‌گویی‌های آنها از آخرالزمان که با منجی گرایی مسیحی - یهودی پیوندی خورد، به عمق فهم ما در مورد جنبش صهیونیسم مسیحی و آینده یهود خواهد افزود. نگاهی به آیات نخست سوره اسراء که به سرگذشت یهود اشاره دارد، ما را به جمع بندی کلی سوق می‌دهد که نکات ذیل را در بردارد:^{۹۹}

نکته اول: یهودیان در طول تاریخ تا فرار سیدن هنگامه

مجازات، در جامعه فساد می‌نمایند و خداوند در این زمان، افرادی را از ناحیه خود برمی‌انگیزد که بر آنان چیره خواهند شد. سپس خداوند بنابر مصلحت، یهودیان را بر آنان پیروز گردانیده، به ایشان اموال و اولاد عطا می‌کند و به طور فزاینده‌ای، طرفدارانشان را در جهان وسعت می‌بخشد. اما یهود از این اموال و یاران بهره‌برداری صحیح نمی‌کنند و برای بار دوم در روی زمین فساد می‌نمایند. این بار علاوه بر فساد، گرفتار خوی تکبر و برتی طلبی می‌شوند و خود را بتر از دیگران می‌پندازند. زمانی که وقت کیفرشان فرا می‌رسد، خداوند بار دیگر آن قوم را بر آنان چیره ساخته، کیفری سختتر از مرحله قبل بر آنان وارد می‌کند.

نکته دوم: قومی را که خداوند بار دوم بر ضد آنان بر می‌انگیزد، به آسانی بر آنان چیره گشته، به جستجوی خانبهخانه می‌پردازند. آن گاه داخل مسجد اقصی شده، نیروهای نظامی آنان را ماتلاشی می‌کنند. سپس خداوند بار دوم آنها را می‌فرستد و برخلاف غلبه یهودیان بر آنها و زیادی یاران و هوادارانشان، ضربات شدیدتری را در سه نوبت بر آنها وارد می‌سازند.

مفسان درباره این موضوع که آیا دو نوع فسادی که یکی همراه با برتری طلبی است، پایان یافته و دو کیفر و عده داده شده بر آنان واقع گشته یا در آینده رخ خواهد داد، نظر یکسانی ندارند. رهیافتی که به مدد روایات آن را قوی تر تلقی می‌کنیم، این است که اولین کیفر در برابر نخستین فساد، در صدر اسلام به دست مسلمانان انجام پذیرفته و آن گاه که مسلمانان از اسلام فاصله گرفتند، خداوند یهودیان را بر آنان چیره ساخت. در این مرحله نیز بار دوم، یهودیان در زمین فساد و طغیان کردند و هرگاه که مسلمانان دوباره به اسلام روی آورند، زمان کیفر دوم فرا رسیده، به دست مسلمانان انجام خواهد شد. روایاتی که رهیافت فوق را تأیید می‌کند، بر غلبه حضرت مهدی^ع و یاران وی از اهل قم دلالت دارد که بار دوم بر یهود فائق می‌آیند. در تفسیر عیاشی از امام باقر^ع روایت شده که حضرت بعد از قرائت آیه شریفه **﴿بَعْثَنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولَى بَأْسٍ شَدِيدٍ﴾** فرمود:

مراد از این آیه حضرت قائم^ع و یاران اوست که نیرومند و دارای صلابت می‌باشند.^{۱۰۰}

هم‌چنین در تفسیر نور التقلیین، به نقل از روضه کافی از امام صادق^ع:

واژه صهیونیسم به جنبش سیاسی یهودی اشاره دارد که به دنبال تأسیس سرزمین ملی در فلسطین برای یهودیانی است که پراکنده شده‌اند. از سوی دیگر، صهیونیست مسیحی کسی است که علاقه دارد خداوند را در تحقق پیش‌گویی‌هایش به وسیله اسرائیل سیاسی و خارجی استعانت نماید، به جای این که به وسیله بدن مسیح، طرح خداوند را که در انجیل چهار گانه آمده، مدد کند.^{۹۹}

در یک جمع بندی کلی، می‌توان باورهای جنبش صهیونیسم مسیحی را به انگاره کلیدی منجی گرایی معطوف دانست. منجی گرایی واژه‌ای است که به اعمال اسرائیل و حمایت قدرت‌های بزرگ از آن، مشروعیت می‌بخشد. همه فعالیت‌های صهیونیست‌های مسیحی اعم از ترور مبارزان فلسطینی، ریختن بمبهای ده تنی بر سر مردم بی‌دفاع افغانستان و کشتار شیعیان عراق توسط امریکا، برای بسترسازی جنگ جهانی آرماگدون است که آن هم مقدمه ظهور منجی، حضرت مسیح^ع خواهد بود.

امروزه امریکا، اشغال عراق را برای خود رسالتی الهی تلقی کرده و آزادسازی جهان از تروریسم و استبداد و نهایتاً برقراری دموکراسی را اموری مقدس می‌داند که ظهور منجی را تسهیل می‌نماید. مسابقه تسلیحاتی نیز روند نزدیک شدن دولتها به برافروختن آتش جنگ جهانی سوم و آرماگدون را امری شایسته می‌انگارد. جری فالول و بیلی گراهام، مبلغان برجسته صهیونیسم مسیحی، به نزدیک شدن ظهور مسیح اذاعان دارند و معتقدند که نسل کنونی آخرین نسلی خواهد بود که قبل از ظهور مسیح در این جهان زندگی خواهد کرد. فالول می‌گوید:

آرماگدون یک واقعیت است، اما شکر خدا این پایان روز گار امتهای غیریهودی و مسیحی محسوب می‌شود؛ زیرا پس از آن، صحنه برای سلطنت پادشاه ما، خداوند گار عیسی مسیح، در نهایت افتخار و قدرت آماده می‌شود. تقریباً تمام تعلیم دهنده‌گان کتاب مقدس که من می‌شناسم، باز گشته بسیار نزدیک مسیح را پیش‌بینی می‌کنند و من شخصاً ایمان دارم که بخشی از آن آخرین نسل هستیم؛ آن آخرین نسلی که تسلطان ما مسیح نیاید، نخواهد مرد.

از سوی دیگر، توجه به این مسئله جالب است که چگونه امکان دارد داعیه‌داران یک حکومت سکولار، مدعی زمینه‌سازی برای ظهور مردی شوند که نه یک سکولار بلکه پیامبری الهی به شمار می‌آید و آن‌چه عملی خواهد نمود، حکم الهی است. به واقع، هیچ وجه تشابهی بین منتظران مسیح با خود مسیح وجود ندارد. مسیحی که پیامبر صلح و رحمت است، چگونه می‌تواند اعمال خشن و سرشار از بی‌رحمی امریکا و اسرائیل را تأیید نماید. در این جانگاهی نیز به متون اسلامی خواهیم داشت تا چشم انداز یهود را در آخرالزمان از دیدگاه آیات و روایات اسلامی از نظر بگذرانیم. تلاش ما این است تا به سه مؤلفه یهود در آخرالزمان، جنگ جهانی در آستانه ظهور و بازگشت عیسی همزمان با ظهور حضرت مهدی^ع پردازیم.

روایتی نقل شده که آن حضرت در تفسیر آیه شریفه فوق فرمود:

خداآوند قبل از خروج حضرت قائم ع قومی را برانگیزد که دشمنی از دشمنان آلمحمد ع را را نموده، مگر این که او را به هلاکت می‌رسانند.^{۱۰۲}

از آن حضرت سؤال کردند: «آنها چه کسانی هستند؟» امام سه بار فرمود:

آنان به خدا سو گند اهل قم‌اند؛ آنان به خدا سو گند اهل قم‌اند؛ آنان به خدا سو گند اهل قم‌اند.^{۱۰۳}

بنابر روایات فوق، کیفر دوباره یهود پس از برتری آنها، به دست مسلمانان در زمان ظهور خواهد بود. امروزه بنا بر وعده خداوند، یهود در عرصه بین‌المللی با اتکا بر قدرت‌هایی چون امریکا و انگلیس برتری دارد که طبق آن وعده، دومین کیفر فراخواهد رسید و آنان را نابود خواهد ساخت.

وعده خداوند به تسلط بر یهودیان در قرآن کریم چنین آمده است:

﴿وَإِذْ تَذَكَّرُ رَبُّكَ لَيَعْلَمَ عَلَيْهِمْ إِلَيْ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا يُسْوِمُهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعَقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ * وَقَطَعَتْهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَّا مِنْهُمْ صَالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾^{۱۰۴}

وایاد کن‌امنگامی را که پرورد گارت اعلام داشت که تاروز قیامت بر آنان [یهودیان] کسانی را خواهد گماشت که بدیشان عذاب سخت بپوشاند. آری، پرورد گار تو زود کیفر است و همو آمرزنده و بسیار مهربان است؛ و آنان را در زمین به صورت گوههایی پراکنده ساختیم: برخی از آنان درست کارند و برخی از آنان جز ایتن. و آهارا به خوشی‌ها و ناخوشی‌ها آزمودیم، باشد که ایشان باز گردند.

بر اساس آیات شریفه، خداوند به زودی کسی را بر یهودیان مسلط می‌گرداند که تا روز رستاخیز آنان را مجازات و شکنجه دهد. قرآن، پراکنده‌ی یهودیان را نوعی مجازات برای آنها معرفی می‌کند. این وعده الهی درباره کیفر یهودیان، در تمام دوران‌های تاریخی آنان به استثنای دوران حکومت پیامبرانی چون موسی و پیوش و داود و سليمان علیهم السلام مشاهده می‌شود؛ خداوند اقوام مختلفی را بر آنها مسلط گردانیده که آنان را شکنجه و مجازاتی دردناک نموده‌اند. حس همیشگی اقلیت بودن در کشورهای مختلف، بدترین شکنجه روحی برای یهودیان در طول تاریخ بوده است. این که یهودیان در هیچ برهه‌ای مجاز به تشکیل حکومت یهودی نبوده و مجبور بوده‌اند به لحاظ سیاسی، اقتصادی و فرهنگی تسلیم حکومتی گردند که خداوند بر آنان مسلط ساخته، از مصادیق درد و رنج یهودیان به شمار می‌آید.

آیات دیگری در قرآن از فرونشستن فتنه یهودیان در آخرالزمان حکایت می‌کند، از جمله:

﴿وَلَيَرِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكُمْ غَيْرًا وَالْقِيَامَةُ يَبْيَنُهُمُ الْعَدَوَةُ وَالْبُغَاضَةُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كَلِمًا أُوْكَنُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَاهَا اللَّهُ وَيُسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يَحِبُّ الْمُفْسِدِينَ﴾^{۱۰۵}

وقطعاً آن‌چه از جانب پرورد گارت به سوی تو فرود آمد، بر غیان و کفر بسیاری از ایشان خواهد افزود و تاروز قیامت می‌شاند دشمنی و کینه افکنیدیم. هر بار که آتشی برای پیکار برافروختند، خدا آن را خاموش ساخت. و در زمین برای فساد می‌کوشند. و خدا مفسدان را دوست نمی‌دارد.

این آیه همان وعده الهی است که خداوند به مستضعفان و مسلمانان جهان بشارت داده است. خداوند، آتش جنگهایی که یهودیان برمی‌افزوzenد - خواه مستقیماً خود آنان جنگ افروزی نمایند و یا این که دیگران را به این عمل تحریک کنند - خاموش خواهد کرد.

پیشینه یهودیان، حاکی از آن است که آنها همواره در پی جنگ‌افروزی بوده‌اند، اما وعده خداوند درباره شکست یهود تحقیق یافته و مکروه حیله آنان باطل شده است. شاید بزرگ‌ترین آتش جنگی که آنان بر ضد مسلمانان و جهانیان برافروخته‌اند، حمله امریکا به افغانستان و عراق باشد که همه اینها برای

در یک جمع‌بندی کلی،
می‌توان باورهای
جنبیش صهیونیسم
مسیحی را به انگاره
کلیدی منجی‌گرایی
معطوف دانست.
منجی‌گرایی واژه‌ای
است که به اعمال
اسرائیل و حمایت
قدرت‌های بزرگ از آن،
مشروعیت می‌بخشد.
- بر اساس آیات
شریفه، خداوند به
زودی کسی را بر
یهودیان مسلط
می‌گرداند که تا روز
رستاخیز آنان را
مجازات و شکنجه
دهد. قرآن، پراکنده‌ی
یهودیان را نوعی
مجازات برای آنها
معرفی می‌کند.

مهدی ﷺ فرمود:

تورات و انجیل را از سرزمینی که انطاکیه نامیده می‌شود
بیرون می‌آورد.^{۱۱۰}

صندوق مقدس را از غاری در انطاکیه و بخش‌های تورات را از کوهی در شام بیرون می‌آورد و با آن کتاب، با یهودیان به استدلال می‌پردازد که سرانجام بسیاری از آنها اسلام می‌آورند.^{۱۱۱}

صندوق مقدس از دریاچه طبریه به دست وی آشکار می‌شود و آن را آورده، در پیش‌گاه او در بیت المقدس قرار می‌دهند و چون یهودیان آن را مشاهده می‌نمایند، به جزاندگی بقیه آنان ایمان می‌آورند.^{۱۱۲}

دریاره تابوت سکینه (صندوق مقدس) در قرآن کریم نیز آمده است: و پیامبر شان بدیشان گفت: «در حقیقت، نشانه پادشاهی او این است که صندوق [عهد] که در آن آرامش خاطری از جانب خدا پرورد گاران، و بازمانده‌ای از آنچه خاندان موسی و خاندان هارون [در آن] بر جای نهاده‌اند - در حالی که فرشتگان آن را حمل می‌کنند - به سوی شما خواهد آمد. مسلماً اگر مؤمن باشید، بر تی شما در این [روی داد آشنایی است].»^{۱۱۳}

در تفسیر آیه فوق آمده است که این صندوق مقدس که میراث پیامبران علیهم السلام را دربرداشت، نشانه‌ای برای بنی اسرائیل بود تا شایسته فرمان روایی را بشناسند. از این رو، فرشتگان آن را آوردن و از میان جمعیت بنی اسرائیل عبور دادند و آن‌گاه در پیش روی طالوت علیهم السلام گذاشتند، سپس طالوت علیهم السلام آن را به داود و او به سليمان و او به وصی خود آصف بن بريخا تسلیم کرد. بنی اسرائیل بعد از وصی حضرت سليمان به علت این که از او فرمان برداری نکردن و دیگری را اطاعت کردند، آن صندوق را از دست دادند.^{۱۱۴}

الف) جنگ جهانی پیش از دوران ظهور

روایات بسیاری در حد تواتر اجمالی^{۱۱۵} بر وقوع جنگ جهانی، قبل از ظهور حضرت مهدی علیهم السلام دلالت دارد. ویژگی‌هایی که برای این جنگ در روایات ذکر گردیده، به ویژه تعداد وسیع قربانیان و زمانش که نزدیک به ظهور حضرت مهدی علیهم السلام خواهد بود، آن را از جنگ‌های پیشین جهانی متمایز می‌نماید.

امیرالمؤمنان علیهم السلام فرمود:

نزدیک زمان قائم^{۱۱۶} دو نوع مرگ وجود دارد: مرگ سرخ و مرگ سفید و ملحه‌ایی که به رنگ خون بوده و گاه وی گاه آشکار می‌شوند اما مرگ سرخ یعنی شمشیر و مرگ سفید، طاعون است.^{۱۱۶}

امام باقر علیهم السلام به جزئیات بیشتری از جنگ نهایی اشاره می‌فرماید: قائم قیام نمی‌کند مگر در بی ترس و وحشت و زلزله‌ها و فتنه و آشوب و بلاهایی که مردم گرفتار آن شوند که

عملی شدن طرح خاورمیانه بزرگ از نیل تا فرات است که اسرائیل بخشی از خاک خاورمیانه بزرگ به حساب می‌آید. طبق وعده الهی مسلمانان در انتظار نابودی کامل یهود به دست یاران مهدی آل محمد علیهم السلام هستند.

گرد آمدن یهودیان در فلسطین قبل از جنگ نابود کننده نهایی، از دیگر پیش‌گویی‌هایی به شمار می‌آید که در کتاب و سنت بدان اشاره شده است: ﴿وَقُلْنَا لِمَنْ بَعْدَهُمْ لَكُمْ إِنْسَاقِيلَ أَسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ بَثَتْنَا بَعْدَكُمْ لَكُمْ لَفِيفًا﴾^{۱۱۷}

و پس از او به فرزندان اسرائیل گفتیم: «در این سرزمین ساکن شوید، پس چون وعده آخرت فوارسد، شمارا همه باهم محشور می‌کنیم».«

روایات ذیل را به مثابه تفسیر آیه فوق ذکر می‌کنیم تا با جزئیات بیشتری از سکنی گزیدن یهود آشنا شویم.

پیامبر در حیثی می‌فرماید:

آیاشنیده‌اید نام شهری را که بخشی از آن درون دریاست؟ (عرض کردن: آری). فرمود: قیامت به پانمی شود مگر آن که هفتاد هزار تن از فرزندان اسحاق به شهر یورش می‌برند.^{۱۱۸}

امیرالمؤمنین نیز در این مورد می‌فرماید:

در مصر منبری بنا نموده، دمشق را قطعاً تخریب خواهم کرد و یهودیان را از شهرهای عربی بیرون می‌رانم و با همین چوب اعراب را خواهم راند.

راوی این حدیث (عبایه اسدی) پرسید:

ای امیر المؤمنان، شما به گونه‌ای خبر می‌دهید که به یقین پس از مردن زنده خواهید شد؟

فرمود:

ای عبایه، به رویی غیر روشن ما صحبت کردی. مردی از تبار من (حضرت مهدی علیهم السلام) این کارها را الجام می‌دهد.^{۱۱۹}

امیرالمؤمنین در روایت دیگری «کشف معبد» را در شمار نشانه‌های ظهور بیان می‌کند که ظاهرآ همان معبد سليمان علیهم السلام است. صهیونیست‌های مسیحی نیز آن را یکی از پیش‌زمینه‌های ظهور حضرت مسیح علیهم السلام می‌دانند.

ظهور آن حضرت نشانه‌ها و علاماتی دارد: نخست محاصره کوفه با کمین کردن و پرتاب سنگ، و ایجاد شکاف و رخنه در زوایای کوچه‌های شهر، تعطیلی مساجد به مدت چهل شب، کشف معبد و به اهتزاز در آمدن پرچم‌هایی گرداند مسجد بزرگ (مسجد الحرام؛ کشنده و کشته شده هر دو در آتش اند).^{۱۲۰}

روایات دریاره بیرون آوردن تورات اصلی از غار انطاکیه، توسط حضرت مهدی علیهم السلام و استدلال آن حضرت بر یهودیان به وسیله آن، نیز از جمله همین روایات است. از پیامبر اسلام روایت شده که دریاره حضرت

پیش از آن گرفتار طاعون و بعد از آن، جنگ و خونریزی بین اعراب و ایجاد اختلاف بین مردم و پراکندگی در دیشان و دگرگونی احوال آنان واقع شود، به گونه‌ای که بر اثر مشاهده در گیری مردم، هر کس در صبح و شام، آرزوی مرگ می‌نماید.^{۱۷}

امام صادق علیه السلام فرمود:

ناگزیر قبل از قیام قائم علیه السلام سالی خواهد بود که مردم در آن، دچار گرسنگی می‌شوند و ترس و وحشت سخت در اثر کششار، آنان را فرامی‌گیرد.^{۱۸}

روایت بعدی حاکی است که شدت نبرد و حالت جنگ تازمان صیحه آسمانی که در ماه رمضان نزدیک ظهر حضرت مهدی علیه السلام واقع می‌شود، ادامه خواهد یافت. امام باقر علیه السلام فرمود:

اهل شرق و غرب و اهل قبله (مسلمانان) نیز بایک دیگر اختلاف پیدامی کنند، و مردم با ترس و وحشت طاقت‌فراسایی رویه‌رو خواهند شد و به همان حال به سر می‌برند تا زمانی که منادی از آسمان نداده... زمانی که بانگ زند پس کوچ کنید، کوچ!^{۱۹}

ابوبصیر از امام صادق علیه السلام حدیثی را در مورد تلفات این جنگ نقل می‌کند:
«این امر نخواهد بود تا دو سوم مردم از این بروند». سؤال کردیم: «اگر دو سوم مردم از این بروند پس چه کسی باقی می‌ماند؟» حضرت فرمود: «آیا دوست ندارید که در یک سوم باقی مانده باشید؟»^{۲۰}

به نظر می‌رسد خطبه امیرمؤمنان، بهتر از روایات دیگر، وقت و عامل این جنگ را مشخص می‌سازد: آگاه باشید ای مردم! از من پرسید پیش از آن که فتنه و فساد مانند شتری که در اثر رم کردن، مهارش زیر سم او فرار گیرد و بر ترس و اضطرابش افزواده شود، سرزمین شمارا پایمال نماید و یا این که در غرب زمین آتش جنگ بزرگ را با موادی قابل اشتعال دامن می‌زند، در حالی که با فریاد بلند بانگ می‌زند. وای بر او از انتقام جویی و خون‌خواهی و مانند آن... آن گاه مردی از اهل نجران خارج شده، امام را جابت می‌کند. او اولین مرد نصرانی است که دعوت آن حضرت رالیک می‌گوید، صومعه خود را خراب می‌کند و صلیش رامی‌شکند و به انفاق عجم‌ها و مردم مستضعف، سوار بر مرکب و با درفش‌های هدایت به طرف نخیله حرکت می‌کند. محل تجمع مردم از همه جای زمین، در منطقه‌ای به نام فاروق فرار دارد. (منطقه‌ای در سر راه حج رفتن امیرمؤمنان علیه السلام که بین برس و فرات واقع شده است).^{۲۱}

شاید جمله «قبل از این که با پایش فتنه‌ای در شرق ایجاد کند»، حاکی از آغاز این جنگ به دست روسیه و یا اسرائیل در خاورمیانه بوده و به درگیری در منطقه شرق اشارة داشته باشد. عبارت «آتش جنگ بزرگی را با مواد قابل اشتعال، در غرب می‌افروزد»، دلالت بر مرکزیت غرب در جنگ دارد که زرادخانه‌ها و پایگاه‌های نظامی همچون انبار بزرگی از مهمات به دنبال بهانه‌ای برای شعله‌ور شدن است. امروزه اغلب کشورها جایی برای انبار کردن محصولات کارخانه‌های اسلحه‌سازی ندارند و منتظر روزی هستند که از این مهمات در جنگی خانمان برانداز استفاده نمایند. امام صادق علیه السلام در روایتی، تعداد کشته‌شدگان نهایی این جنگ را از هر هفت نفر پنج نفر، معرفی می‌کند.^{۲۲}

از روایات می‌توان نتیجه گرفت که همزمان با نزدیک شدن ایام ظهور حضرت مهدی علیه السلام، ترس و وحشت جهان را فرامی‌گیرد و خسارت‌های سنگینی بر مردم و بهطور کلی بر غیرمسلمان‌ها وارد خواهد شد. این امور را می‌توان محصول جنگ فraigیر جهانی و استفاده از ادوات جنگی پیشرفته با قدرت نابود‌کنندگی بالا دانست. جنگ آینده به لحاظ امار تلفات و خسارت‌رسانی بسیار بالا، با جنگ‌های قبلی مقایسه شدنی نیست. شاید بتوان ادعا کرد که جنگ نهایی آرماگدون که در بخش اصول باورهای صهیونیست‌های مسیحی بدان اشاره شد، با این جنگ همپوشانی و هر دو به یک جنگ اشاره دارند.

ب) بازگشت دوباره حضرت عیسی مسیح علیه السلام

شاید فلسفه بازگشت
دوباره حضرت
مسیح (موعود
صهیونیست‌های
مسیحی)، به منظور
هدایت گروه زیادی از
يهودیان و مسیحیان
در آخرالزمان به دین
خاتم اسلام باشد که
در روایات اسلامی نیز
بدین امر اشاره شده
است.

به نظر می‌رسد، نخستین اثر سیاسی پدیده ظهور مسیح، کاهش خصومت دنیای غرب و نهایت گرایش آنها به اسلام و مسلمانان باشد. به شهادت روایات، اقدامی آن حضرت به نماز حضرت مهدی ع می‌تواند اعلان موضع صریح حضرت عیسی باشد که وی در جبهه اسلام قرار دارد و کسانی که حقیقتاً منتظر مسیح بوده‌اند، با دیدن این کنش از موعود خویش، به اسلام خواهند گروید.

شاید فلسفه بازگشت دویاره حضرت مسیح (موعود صهیونیست‌های مسیحی)، به منظور هدایت گروه زیادی از یهودیان و مسیحیان در آخرالزمان به دین خاتم اسلام پاشد که در روایات اسلامی نیز بدین امر اشاره شده است. مسلمانان در فرود آمدن حضرت مسیح از آسمان، در آخرالزمان اتفاق نظر دارند و بیشتر مفسران این آیه را که:

و از اهل کتاب، کسی نیست مگر آن که پیش از مرگ
خود حتماً به او ایمان می‌آورد، و روز قیامت [کسی نیز]
بر آنان شاهد خواهد بود.^{۱۲۳}

به همین معنا تفسیر کردند.

منابع شیعه و سنی، روایات فراوانی در مورد فرود آمدن مسیح از آسمان ذکر کرده‌اند. از جمله آنها روایات ذیل است که به حتمی بودن این امر اشاره دارد. پیامبر اکرم صلی الله علیہ و آله و سلم فرمود:

چگونه خواهید بود آن گاه که عیسی بن مریم در میان شما فرود آید و پیشوای شما ز خود شما باشد.^{۱۲۴}

این روایت را بخاری و دیگران در باب «فرود آمدن عیسی» آورده‌اند.^{۱۲۵}

ابن حماد حدود سی روایت ذیل عنوان «فرود عیسی بن مریم ع و روش او» و «مدت زندگانی آن حضرت بعد از فرود آمدن وی» آورده که از جمله آنها، روایتی است که در صحاح و بحار الانوار از پیامبر اکرم صلی الله علیہ و آله و سلم نقل شده:

سو گند به آن که جانم به دست اوست، به طور یقین عیسی بن مریم که داوری عادل و پیشوایی داد گر است، در میان شما فرود خواهد آمد و صلیب را شکسته، خوک را می‌کشد و می‌بخشد که دیگر کسی نمی‌پذیرد.^{۱۲۶}

پیامبران با یکدیگر به سبب‌هایی برادرند و آیینشان یکی و مادرانشان مختلف است. سزاوارترین ایشان به من عیسی بن مریم است؛ چراکه بین من و او پیامبری نیست. او در میان شما فرود خواهد آمد، پس او را بشناسید: مردی چهارشانه و درشت اندام و سرخ و سفید گونه است، خوک را می‌کشد، صلیب را می‌شکند، مالیات وضع می‌کند و آنقدر مال دعوت او یک جهت داشته که منحصر به پروردگار جهانیان است.^{۱۲۷}

در بعضی از روایات آمده که حضرت مسیح ع پشت سر امام مهدی صلی الله علیہ و آله و سلم نماز می‌گزارد و هر سال به خانه خدا مشرف می‌شود و مسلمانان به همراهی وی با یهود، روم و دجال می‌جنگند. آن حضرت مدت چهل سال زندگی می‌کند و آن گاه خداوند جان او را می‌گیرد و مسلمانان وجود مقدس او را به خاک می‌سپارند. در روایتی آمده که حضرت مهدی صلی الله علیہ و آله و سلم مراسم دفن او را به طور آشکار و در برابر دیدگان مردم برگزار می‌کند که دیگر مسیحیان حرفا‌های گذشته را بر زبان نیاورند و پیکر او را با پارچه‌ای که دست‌باف حضرت مریم ع است، کفن می‌کند و در کنار قبر مادر در قدس به خاک می‌سپارد.^{۱۲۸}

پیوشت‌ها:

- .Christian Zionism Myth .۱
- .paradoxical .۲
- .Hegemony .۳
- .Global Village .۴

۵. برای مطالعه بیشتر ذیل مین و از نک: Random House Webster's Unabridged Dictionary .۸۵
۶. غلامرضا بهروز لک، «درنگی در مفهوم شناسی بنیادگرایی اسلامی»، فصل نامه کتاب نقد، سال هفتم، ش ۲ و ۳، ص ۸۵.
۷. بابی سعید، هراس پیادین: اروپا مداری و ظهور اسلام‌گرایی، ترجمه غلامرضا جمشیدی نیا و موسی عربی، ص ۱۰، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۹ شمسی.
۸. نک: همان، ص ۱۱-۱۳؛ «درنگی در مفهوم شناسی بنیادگرایی اسلامی»، فصل نامه کتاب نقد.
۹. Speyer، «شهری در جنوب غربی آلمان و محل تشکیل مجلس قانون‌گذاری کلیسا در جریان نهضت اصلاح دینی است.
۱۰. آلستر مک گراث، مقدمه‌ای بر تفکر نهضت اصلاح دینی، ترجمه بهروز حدادی، ص ۵۸، انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب، قم ۱۳۸۲ شمسی.
۱۱. Alister E. McGrath .۱۱
۱۲. Scholasticism .۱۲
۱۳. لوتر کشیش و استاد فلسفه دانشگاه «افورت» و بانی آئین جدید پرووتستان بود. وی کلیسای غرب را به دو بخش کاتولیک و پرووتستان تجزیه کرد. او از انحراف‌های کلیسا انتقاد می‌کرد و خواستار اصلاح کلیسا با استفاده از کتاب مقدس بود. او اعتقاد داشت کلیسا مؤسسه نیست، بلکه جماعتی از مؤمنان است و سلطه دینی، به کتاب مقدس تعلق دارد و هر مؤمن مسیحی شایستگی آن را دارد که خود کشیشی باشد که به تنهایی و بدون قیومیت کشیشان، کتاب مقدس را بفهمد.
۱۴. محمد صالح مفتاح، مسیحیت صهیونیستی، سایت پائیگاه اندیشه، ۱۳ آبان ۱۳۸۳.
۱۵. رضا هلال، مسیحیت صهیونیست و بنیادگرای امریکا، ص ۶۳-۶۲، نشر ادیان، قم ۱۳۸۳ شمسی.
۱۶. همان، ص ۶۱.
۱۷. Archibald Robertson .۱۷
۱۸. آرچیبالد رابرتسون، عیسی، اسطوره یا تاریخ، ترجمه حسین توفیقی، انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب، قم ۱۳۷۸ شمسی.
۱۹. نک: مقدمه‌ای بر تفکر نهضت اصلاح دینی، ص ۹۷.
۲۰. Barbara Tuchman, Bible and Sword, Ballantine Books, New York ۱۹۸۴.
۲۱. نک: مسیحیت صهیونیستی و بنیادگرای امریکا، ص ۵۸-۵۶.
۲۲. همان، ص ۶۰.
۲۳. Lord Anthony Ashley Cooper .۲۳
- www.earlham.edu/pols/\vfall\middleeast/christian.htm#history .۲۴
۲۴. مسیحیت صهیونیستی و بنیادگرای امریکا، ص ۶۴.
۲۵. Oliver Cromwel .۲۶
۲۶. مسیحیت صهیونیستی و بنیادگرای امریکا، ص ۶۶.
۲۷. Franz Kobler, The Vision Was There, London, ۱۹۲۶, p۳۹ .۲۸
- Ibid, p۴۰ .۲۹
۲۸. Regina S.Sharif, Non-Jewish Zionism: its roots in Western history, Zed press, . ۲۰
۲۹. London ۱۹۸۳
- Ibid .۳۱
۳۰. Cyrus Scofield .۲۲
۳۱. حیدر رضا ضایاط، «نگاهی به پیوند پرووتستان و صهیونیسم»، روزنامه کیهان، ۲۴ شهریور ۱۳۸۲ .۲۳
۳۲. Uri Davis, Israel, An Apartheid State, Zed, London, ۱۹۸۷ .۲۴
۳۳. Sharif, Non-Jewish, p. ۱ & ۱۲ .۲۵
۳۴. Rob Richards, Has God Finished with Israel? p.۱۷۷, Crowborough, Monarch, ۱۹۹۴ .۲۶
۳۵. تورات (عهد قدیم) سفر پیدا شد .۲۷
۳۶. Michael Horton, 'The Church and Israel' Modern Reformation, p. ۱, ۱۹۹۴ .۲۸
۳۷. لندنسی در این کتاب، سایی سیزی رالغزشی می‌داند که میراث تحبیر یهود را فراهم آورد و به کوره‌های یهودی سوزی آلان نازی انجامید. Hal Lindsey, The Road to Holocaust, New York, Bantam, ۱۹۸۹ .۳۹
۳۸. Millennialism .۴۰
۳۹. Dispensationalism .۴۱
۴۰. Antichrist .۴۲
۴۱. www.earlham.edu/pols/\vfall\middleeast/christian.htm#theological .۴۲
۴۲. The Late Great Planet Earth .۴۲

- Intercessors For Britain . ۹۲
 .Prayer Friends of Israel . ۹۳
 . The Bridges for Peace . ۹۴
 .The American Messianic Fellowship . ۹۵
 .The Messianic Jewish Alliance America . ۹۶
 .Jews for Jesus . ۹۷
 The Evangelical Sisterhood of Mary; and . ۹۸
 .the Council of Christians and Jews
 Louis Bahjat Hamada, Understanding the ۹۹
 Arab World , p. ۱۸۹Nashville, Nelson, ۱۹۹۰.
 ۱۰۰. سوره اسراء، آیه .۵۵.
 ۱۰۱. تفسیر عیاشی، ج .۲۸۱ ص .۲۸۱.
 ۱۰۲. نک: علی کورانی، عصر ظهور، قابل دسترس در پایگاه:
 - www.abasaleh.ofogh.net\ketab\۰۰۸\start
 frm\html
 ۱۰۳. بخار الأنوار، ج .۶۰ ص .۲۱۶.
 ۱۰۴. سوره اعراف، آیه .۱۶۷ و .۱۶۸.
 ۱۰۵. سوره مائدہ، آیه .۶۴.
 ۱۰۶. سوره أسراء، آیه .۱۰۴.
 ۱۰۷. مستدرک الوسائل، ج .۴ ص .۴۷۶.
 ۱۰۸. بخار الأنوار، ج .۵۳ ص .۶۰.
 ۱۰۹. همان، ج .۵۱ ص .۲۷۳.
 ۱۱۰. همان، ج .۵۱ ص .۲۵.
 ۱۱۱. منتخب الآخر، ص .۳۰ ص .۹.
 ۱۱۲. الملامة والفتنة، ص .۵۷.
 ۱۱۳. سوره قمر، آیه .۲۴۸.
 ۱۱۴. نک: علی کورانی، عصر ظهور، قابل دسترس در پایگاه:
 - www.abasaleh.ofogh.net\ketab\۰۰۸\start
 frm\html
 ۱۱۵. یعنی به طرق گوناگون از عدهای از صحابه نقل شده که علم
 به صدور آن از رسول خدا ﷺ حاصل می شود.
 ۱۱۶. ارشاد فید، ص .۴۰۵ غبیت طوسي، ص .۲۷۷.
 ۱۱۷. کمال الدین، ص .۴۳۴.
 ۱۱۸. بخار الأنوار، ج .۵۲ ص .۲۲۹.
 ۱۱۹. همان، ص .۲۳۵.
 ۱۲۰. همان، ص .۱۱۲.
 ۱۲۱. همان، ج .۵۳ ص .۸۴ و .۸۲.
 ۱۲۲. همان، ج .۵۱ ص .۲۰۷.
 ۱۲۳. سوره نسا، آیه .۱۰۹.
 ۱۲۴. بخار الأنوار، ج .۵۲ ص .۲۸۳.
 ۱۲۵. صحیح بخاری، ج .۲ ص .۲۵۶.
 ۱۲۶. نک: نسخه خطی ابن حماد ص .۱۵۹ - .۱۶۲.
 ۱۲۷. همان.
- Poul Lazarfeld . ۷۱
 .Helen Deurch . ۷۲
 . The American Public Affairs Committee . ۷۳
 آیک به معنای «کمیته امور عمومی اسرائیلی - امریکایی» از قدیمی‌ترین و کارآثربین لایه‌های یهود در امریکاست. این لایی برای قویت روابط امریکا و اسرائیل تلاش می‌کند. این لایی ایندا در سال ۱۹۵۱ میلادی بنام «سورای صهیونیست امریکایی» آغاز به کار کرد و در سال ۱۹۵۴ به «کمیته صهیونیست امریکا برای امور عمومی» تغییر نام یافت. آیک نامی است که در سال ۱۹۵۹ برای آن برگزیده شد. آیک در دهه اول نواده ای را در سال ۱۹۵۸ کارمند با ورودجه می‌باشد و پانزده میلیون دلاری بود. آیک ساختاری مرکزی دارد که بیست کارمند عالی رتبه آن را اداره می‌کند. این بیست نفر هر دو سال یکبار توسط کمیته اجرایی شامل ۵۰ نمائندگی از پیش از چهل سازمان و فدراسیون محلی و ملی یهودیان، انتخاب می‌شود.
- . ۷۴ همان، ص .۲۶.
 ۷۵. جامعه شبکه‌ای (Network Society) اصطلاحی است که مانوئل کاستنار در عصر اطلاعات، از آن بادرکده و جهانی شدن را ظهور نوعی جامعه شبکه‌ای دانسته که در ادامه سرمایه‌داری، پنهان اقتصاد و جامعه و سیاست و فرهنگ را در بر گرفته است.
۷۶. مارشال مک لوہان دهکده جهانی (Global Village) را اولین بار در کتاب جنگ و صلح در دهکده جهانی سال ۱۹۶۸ به کار برداشت. همان، ص .۲۸.
 Frank Webster, Culture and Politics in the . ۷۷
 Information Age, London, Routledge, ۲۰۰۱
 .The Parade . ۸۰
 .New Yorker . ۸۱
 .Mademoiselle . ۸۲
 .Glamour . ۸۳
 .Samuel New house . ۸۴
 ۷۶. امریکا، ص .۲۲.
 ۷۷. محدث علی منصوریان، صهیونیسم مسیحی و جهان اسلام، اندیشه اسلامی، تهران بایزی ۱۳۸۳ شمسی، ص .۲۲۶.
 ۷۸. امریکا، ص .۸۵
 ۷۹. New house . ۷۹
 ۸۰. اندیشه اسلامی، تهران بایزی ۱۳۸۳ شمسی، ص .۲۲۶.
 ۸۱. اندیشه اسلامی، تهران بایزی ۱۳۸۳ شمسی، ص .۲۲۶.
 ۸۲. اندیشه اسلامی، تهران بایزی ۱۳۸۳ شمسی، ص .۲۲۶.
 ۸۳. اندیشه اسلامی، تهران بایزی ۱۳۸۳ شمسی، ص .۲۲۶.
 ۸۴. اندیشه اسلامی، تهران بایزی ۱۳۸۳ شمسی، ص .۲۲۶.
 ۸۵. اندیشه اسلامی، تهران بایزی ۱۳۸۳ شمسی، ص .۲۲۶.
 ۸۶. اندیشه اسلامی، تهران بایزی ۱۳۸۳ شمسی، ص .۲۲۶.
 ۸۷. اندیشه اسلامی، تهران بایزی ۱۳۸۳ شمسی، ص .۲۲۶.
 ۸۸. «جنگ آینده در دکترین نظامی رژیم صهیونیستی»، گروه امنیت ملی، مجله سیاست دفاعی، ش .۳۲ انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران بایزی ۱۳۸۳ شمسی، ص .۲۲۶.
 ۸۹. International Christian Embassy Jerusale .
 The Church's Ministry Among Jewish . ۹۰
 People, also known as The Israel Trust of the
 Anglican Church within Israel
 Christian Friends of Israel . ۹۱
 Hal Lindsey . ۴۵
 .Holocaust . ۴۶
 .Anti-Semitism . ۴۷
 ۹۸. حیدر رضا ضاییط، «نگاهی به پیوند پروتستان و صهیونیسم» روزنامه کهahan، ۱۳۸۲/۶/۲۴.
 ۹۹. نک: ادمین، مسیحیت صهیونیستی، نقل شده در تاریخ ۸ اکتبر ۲۰۰۵ میلادی، قابل دسترس در پایگاه www.mouood.org.
 ۱۰۰. مرتضی شیرودی، مسیح، خد مسیح، سات باشگاه اندیشه، خرداد ۱۳۸۴. قابل دسترس در پایگاه www.bashgah.net.
 ۱۰۱. مرتضی شیرودی، «سه پرده از آرمادگدون»، مافنامه پرسman، ش .۳۷ سال پنجم، هر ۱۳۸۴ شمسی، ص .۴.
 ۱۰۲. عمر و سلامان، «رسالت آرمادگدون»، ترجمه عباس سید میرمحمدکاری، روزنامه کهahan خرداد ۱۳۸۲/۶/۲۶.
 ۱۰۳. مکاشفات بوخت، ۱۶/۱۶.
 ۱۰۴. برای مطالعه بیشتر نک: http://armageddon.mihanblog.com.
 ۱۰۵. کتاب حرقال نبی، ۱۹/۳۸.
 ۱۰۶. تورات (عدد قدیم)، کتاب زکریای نبی، باب .۱۳، بند .۸ و .۹.
 ۱۰۷. گریس هالسل، آرمادگون؛ تاریک جنگ پرگ، ترجمه خسرو اسدی، (دوی خط اینترنت) نقل شده در تاریخ ۲۷ آبان ۱۳۸۳ www.SharifNews.com.
 ۱۰۸. همان.
 ۱۰۹. همان.
 ۱۱۰. David Luchins .
 ۱۱۱. علی طباطبایی، «خاستگاه قدرت یهودیان امریکا»، امریکا؛ ویژه روابط امریکا - اسرائیل، ص .۱۱، جاپ اول؛ انتشارات مؤسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین‌الملل تهران ۱۳۸۲ شمسی.
 ۱۱۲. قاسم ذاکری، «مهیونیسم مسیحی و خاستگاه مذهبی حمایت امریکا از اسرائیل»، امریکا؛ ویژه روابط امریکا - اسرائیل، ص .۱۱.
 ۱۱۳. انتشارات مؤسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین‌الملل ابرار معاصر، تهران ۱۳۸۲ شمسی.
 ۱۱۴. دکر سید علی طباطبایی غصه هیبت علمی دانشکده علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی بوده و مقالات ارزشمندی در باب مباحث بین‌المللی دارد.
 ۱۱۵. نک: علی طباطبایی، «خاستگاه قدرت یهودیان امریکا»، امریکا؛ ویژه روابط امریکا - اسرائیل، ص .۱۴-۴۵.
 ۱۱۶. Albert Einstein .
 ۱۱۷. Otto Stern .
 ۱۱۸. Eric Fromm .
 ۱۱۹. Erik Erikson .
 ۱۲۰. Hanna Arendt .
 ۱۲۱. Herbert Markuse .